

Uitvoeringsplan Amsterdam (UP)

Op basis van het Operationeel programma Kansen voor West II (EFRO)
en het Operationeel Programma ESF voor de periode 2014-2020

Vastgesteld door het college van B&W Amsterdam op 17 februari 2015
Aangepast op 10 januari 2018

Voorwoord

In de afgelopen 7 jaar (2007-2014) is met succes het structuurfondsenprogramma Kansen voor West I in Amsterdam uitgevoerd. Het programma heeft - in nauwe samenwerking met de vier Westelijke G4-steden en provincies geïnvesteerd in de economische structuur van de Randstad en meer specifiek de Metropoolregio Amsterdam. Uiteindelijk is meer dan circa. € 191 miljoen aan investeringsimpulsen vanuit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), publieke en private partijen ingezet voor de economische structuurversterking van de Metropoolregio Amsterdam (MRA).

In 2014 is een nieuwe Europese Structuurfondsperiode ingegaan (2014-2020). Deze periode zal zich sterk richten op de doelstellingen uit de Europa2020 strategie van de Europese Unie, namelijk groei en banen. In deze strategie lopen de ambities van Europa en het rijk parallel met de stedelijke en metropolitane ambities van Amsterdam. Dat biedt dus grote kansen om synergie te verkrijgen tussen de Europese kaders waarbinnen de middelen van de Structuurfondsen moeten worden ingezet, en nationale en regionale cofinanciering.

In het nieuwe Operationeel Programma (OP) Kansen voor West II zijn de doelstellingen en kaders neergelegd waarbinnen de middelen kunnen worden ingezet. Vanuit Europa en onze nationale overheid ligt de focus op de prioritaire thema's Innovatie, een koolstofarme economie, de mismatch op de arbeidsmarkt en het vestigingsklimaat. Het OP biedt ruimte om als metropoolregio hierbinnen accenten te leggen via eigen beleidskeuzes. Deze keuzes zijn verwoord in dit Uitvoeringsplan Amsterdam 2014-2020 (UP).

Het Uitvoeringsplan motiveert welke focus wordt gelegd in Amsterdam voor de besteding van de ruim € 50 miljoen EFRO, ESF-GTI¹ en cofinanciering. Het college hanteert voor het UP een integrale aanpak waarin wordt ingezet op innovatie, duurzame energie, arbeidsmarkt en aanpak van sociale tweedeling. Basis hiervoor ligt in het Coalitieakkoord 'Amsterdam is van iedereen', de Kennis- en Innovatieagenda van de Amsterdam Economic Board, Amsterdam beslist Duurzaam en het Strategisch Plan. Daarnaast bevat het UP ook de procedures voor indiening en verwerking van projectaanvragen, het toetsingskader en de managementstructuur van het programma. De geboden mogelijkheid om hierbij te putten uit twee structuurfondsen (zowel EFRO als van ESF-GTI) benadrukt de gezamenlijke agenda waar we als Amsterdamse metropoolregio voor staan.

De middelen uit het Europese structuurfondsen zijn niet vrijblijvend, maar geven het college wel nieuwe kansen om onze plannen voor een vooruitstrevende en inclusieve economische ontwikkeling van Amsterdam vorm te geven.

Het college van B&W van Amsterdam, februari 2015

---

¹ ESF-GTI is een budgetdeel dat wordt gefinancierd uit het Operationeel Programma Europees Sociaal Fonds (ESF)

Inhoudsopgave

1	Europa, het Rijk en de stad	4
2	Uitgangspunten en Europees kader	5
2.1	Definities en verdeling van middelen	5
2.2	Afwegingskader	7
3	Uitwerking Kansen voor Amsterdam II	8
3.1	Focus voor Amsterdam	8
3.2	Innovatie (regionaal)	8
3.3	Koolstofarme economie (regionaal)	9
3.4	Het stedelijk programmadeel: GTI	10
4	Financieel kader	24
4.1	Het EFRO budget	24
4.2	Het ESF budget	24
4.3	Inspanningsverplichting	24
4.4	Duurzame stedelijke ontwikkeling en GTI	25
4.5	EFRO of ESF bijdrage	25
4.6	Cofinanciering	25
5	Management van het programma	26
5.1	Inleiding	26
5.2	Managementautoriteit EFRO en ESF	26
5.3	Informatie GTI Amsterdam	27
5.4	Programmabureau EFRO	27
5.5	ESF-Coördinatiepunt	28
5.6	Projectselectie en besluiten	28
5.7	Deskundigencommissie en Stedelijke Adviesgroep	30
5.8	Subsidiabele activiteiten	31
	Bijlage - Gebiedsanalyse en achtergrond	33

1 Europa, het Rijk en de stad

Europese structuurfondsen en het Uitvoeringsprogramma

Met de 'Europa 2020-strategie' richt de Europese Unie zich voor de periode 2014-2020 op groei en banen. Prioriteit daarbij is het achterlaten van de crisis en voorwaarden scheppen voor een concurrerende economie met meer werkgelegenheid. Dit moet leiden tot: slimme groei door meer efficiënte investeringen in onderwijs, onderzoek en innovatie; duurzame groei richting een Co2-arme economie en concurrerend bedrijfsleven; en inclusieve groei, met nadruk op banen en armoedebestrijding.

De Europese Commissie richt zich met het Cohesiebeleid op het vergroten van de economische, sociale en territoriale cohesie in de Europese Unie. Bij dit regionaal beleid draait het om investeringen die zorgen voor meer banen, concurrentievermogen, economische groei, levenskwaliteit en duurzame ontwikkeling. Om dit te kunnen realiseren heeft de Europese Commissie fondsen in het leven geroepen, waaronder het Europees Fonds Regionale Ontwikkeling (EFRO) en het Europees Sociaal fonds (ESF). De budgetten hiervan zijn voor zeven jaar met het Europees Parlement overeengekomen, in het zogenaamd Meerjarig Financieel Kader. Met het Nationaal Hervormingsprogramma 2012, het Stabiliteitsprogramma 2011-2015 en de landenspecifieke aanbevelingen van de Europese Commissie, is de richting aangegeven voor de besteding van die Europese budgetten.

Meest opvallend in de komende periode is de gevraagde focus met o.a. de inzet van 80% van het budget in vooraf bepaalde investeringsprioriteiten, de inzet van 5% van de nationale middelen in duurzame stedelijke ontwikkeling en de mogelijkheid om investeringen met meerdere Europese fondsen mogelijk te maken. Met name deze laatste twee hebben ertoe geleid dat het Rijk heeft gekozen voor een gezamenlijke inzet van het EFRO en het ESF in duurzame stedelijke ontwikkeling. Dit wordt uitgevoerd door de G-4 steden via de zogenaamde strategie van Geïntegreerde Territoriale Investerings (GTI), dat voort bouwt op de ervaringen van Kansen voor West I.

Vorbereidingen voor de nieuwe periode hebben geleid tot de vaststelling van afzonderlijke EFRO Operationele Programma's voor de vier landsdelen en één nationaal ESF Operationeel Programma. Voor het EFRO Landsdeel West programma is weer de naam Kansen voor West gebruikt, omdat deze naam inmiddels een goede bekende is geworden. Wel werd een opvolgingsnummer gegeven, dus de nieuwe naam is nu 'Kansen voor West II'.

Het Operationeel Programma EFRO [Kansen voor West](#) is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de besturen van de vier provincies in West Nederland (de P4) en de vier grote steden (de G-4). In het kader van de voorbereiding zijn in 2012 en 2013 verschillende consultatieronden gehouden met belanghebbenden, experts en potentiële partners. De Europese Commissie heeft het programma op 16 december 2014 goedgekeurd.

Het Operationeel Programma [ESF](#) is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. In het kader van de voorbereiding zijn in 2012 en 2013 verschillende consultatieronden gehouden met vertegenwoordigers van de gemeenten en VNG, van sociale partners, van het onderwijsveld en van diverse ministeries. Naast het GTI-onderdeel bestaat het OP ESF uit nog twee andere (omvangrijkere) prioriteiten.

Dit Uitvoeringsprogramma (UP) is een inhoudelijk richtinggevend document dat voor elke G4-stad aangeeft waar binnen de GTI een eventuele nadruk op komt te liggen. Waar de OP's EFRO en ESF

feitelijk en juridisch het originele 'contractdocument' zijn, kan het UP worden beschouwd als een stedelijke beleidslijn vanuit het college hoe de middelen het best kunnen worden ingezet – ook in relatie tot en in combinatie met andere (stedelijke) programma's. Het UP geeft deze richting voor alle middelen uit het EFRO-Fonds en het specifieke G4-deel in het ESF-Fonds.

2 Uitgangspunten en Europees kader

2.1 Definities en verdeling van middelen

Binnen Kansen voor West II bestaat een verdeling van middelen aan de acht partners van Kansen voor West II, op basis van objectieve criteria zoals onder andere bevolkingsgrootte en werkloosheid. Voor Amsterdam is het aandeel in twee grotere delen te onderkennen, namelijk de regionale middelen voor de Metropoolregio Amsterdam en de direct stedelijke middelen inclusief ESF-GTI.

Regionaal betekent dat Amsterdam de middelen inzet voor projecten waarvan de effecten neerslaan in de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Deze middelen zijn ook bekend als de 'gelabelde' of regionale middelen. Projecten worden wel getoetst aan het economische beleid van de gemeente Amsterdam.

'Direct' betekent dat Amsterdam als stedelijke programma autoriteit besluit hoe en waar middelen ingezet worden.

De regionale middelen worden ingezet voor de prioritaire assen (PA) 1- Innovatie en 2-Koolstofarme economie. De direct stedelijke middelen worden door middel van subdelegatie ingezet op de uitvoering van duurzame stedelijke ontwikkeling in de prioritaire assen 1-Innovatie, 2-Koolstofarme economie, 3-Werkgelegenheid en 4- Vestigingsklimaat. Voor prioritaire as 3- Werkgelegenheid wordt ook met ESF middelen inzet gepleegd.

Enkele van de gebruikte termen in het Operationeel Programma worden hierna toegelicht:

- **Thematische doelstelling/prioritaire as** = keuze van een thema, door de Europese Commissie (EC) verplicht voor bepaalde lidstaten
- **Investeringsprioriteit** = waar mag het Europese geld van de EC wel of niet in geïnvesteerd worden?
- **Specifieke doelstelling** = onder elk thema kunnen de partners op basis van een economische analyse kiezen voor het bereiken van een specifiek doel dat past bij de knelpunten in de stad/regio. Hieronder worden 'maatregelen' of acties vermeld die kunnen worden ondersteund
- **Output- en resultaatindicatoren** = de ambities van het programma zijn kwantitatief bepaald door een aantal output- en resultaatindicatoren per thema/prioritaire as
- **Prestatiekader** = een keuze van enkele indicatoren waar de partners in het Kansen voor West-programma op afgerekend willen worden aan het eind van het programma in 2023. Indien deze niet worden gehaald *kan* de EC besluiten tot 5% budgetintrekking².

---

² Het meeste recente prestatiekader is altijd te vinden in de meeste recente versie van het Operationeel Programma Kansen voor West II (OP). Deze is te vinden op de website van het programma: www.kansenvoorwest2.nl/nl/programma/over-kansen-voor-west-2

Vanuit het Operationeel Programma Kansen voor West II (OP KvWII) zijn de volgende doelstellingen aangegeven:

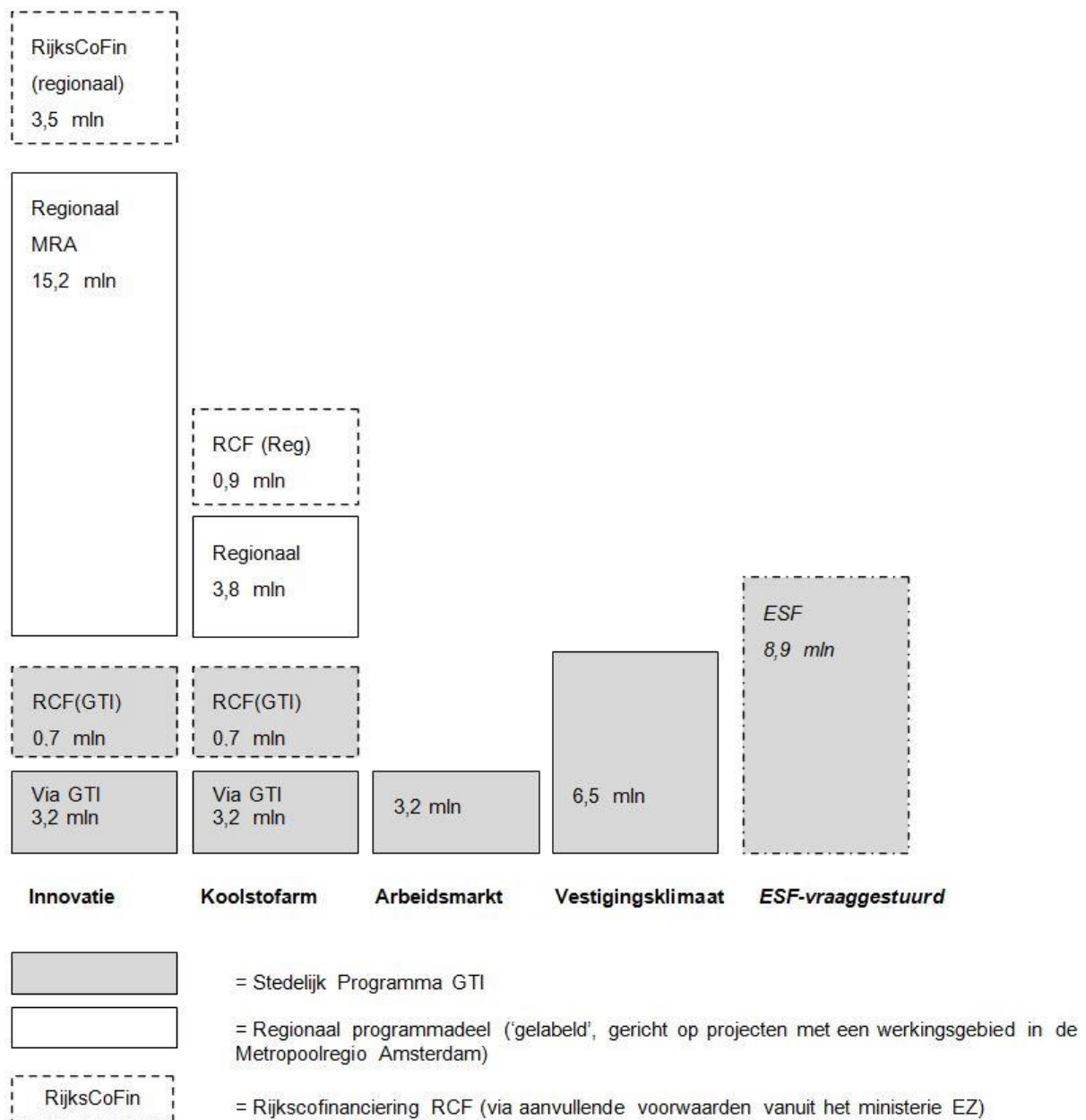
Prioritaire As	Doelstellingen zoals vermeld in het Operationeel Programma (OP)
Innovatie (PA 1)	Valorisatie: Het stimuleren van de ontwikkeling van (met name internationaal) vermarktbaar producten en diensten.
	De beschikbaarheid van kapitaal voor innovaties bij startende en doorgroeiende MKB-ers bevorderen en de toeleiding naar dit kapitaal verbeteren
Koolstofarme economie (PA 2)	Verminderen van het aandeel fossiele grondstoffen in het totale energieverbruik
	Energiebesparing in de bebouwde omgeving
Stedelijke GTI Mismatch Arbeidsmarkt (PA 3)	Mismatch tussen vraag en aanbod op de stedelijke arbeidsmarkt
Stedelijke GTI Vestigingsklimaat (PA 4)	Het verbeteren van het stedelijk vestigings- en leefklimaat
Stedelijke GTI ESF (PA 3)	Ontwikkeling van 'vraaggestuurd arbeidsaanbod' voor lokale arbeidsmarktinitiatieven gericht op doelgroepen/instream via experimenten

In het OP KvW II zijn een prestatiekader, output- en resultaatindicatoren vastgesteld, omdat op programmaniveau wordt afgerekend op deze indicatoren³. Hierin wordt afgestemd met de G4/P4-partners.

Met de Provincie Noord-Holland wordt periodiek overleg gevoerd over projectvoorstellen voor de regionale prioriteiten Innovatie en Koolstofarme economie, zodat een optimale en afgestemde besluitvorming kan plaatsvinden over de meest effectieve projecten.

In de navolgende figuur is de verdeling van de middelen van voor het regionale MRA-deel en het stedelijke deel weergegeven, met de beschikbaar gestelde cofinanciering vanuit het rijk (RCF).

³ De meeste recente indicatoren en prestatiekader zijn altijd te vinden in het meeste recente versie van het Operationeel Programma. Deze is te vinden op de website van het programma: www.kansenvoorwest2.nl/nl/programma/over-kansen-voor-west-2

Figuur: Budgetten, d.d. 17-02-2015⁴

2.2 Afwegingskader

Een EFRO-aanvraag wordt inhoudelijk beoordeeld op basis van de beoordelingscriteria uit Hoofdstuk 2 Beoordeling Subsidieaanvragen in de [Beleidsregel Operationeel programma EFRO 2014-2020 West-Nederland](#), artikelen 2.1, 2.2 en 2.3.

De Stedelijke Adviesgroep (SAG) brengt advies uit over de vraag in hoeverre de EFRO-aanvraag voldoet aan deze beoordelingscriteria en doet dit door het geven van punten.

GTI ESF-activiteiten worden ontwikkeld vanuit de gemeente Amsterdam en aan de SAG ter advisering aangeboden op het moment dat deze kunnen worden uitgevoerd.

De formele subsidierelatie is tussen het Agentschap SZW en de gemeente Amsterdam.

⁴ De meest actuele budgetten en openstellingen worden altijd gepubliceerd op de website van Kansen voor West.

3 Uitwerking Kansen voor Amsterdam II

3.1 Focus voor Amsterdam

Amsterdam en de omliggende gemeenten vormen samen als metropool een handels- en kennisregio met een positie op wereldniveau. In samenwerking met de wetenschap en het bedrijfsleven hebben we de ambitie om tot de top-5 van economische regio's van Europa te horen. Dat vraagt om scherpe keuzes van de gemeente om als Amsterdam een aantrekkelijke vestigingsstad te zijn voor bedrijven en talent. Echter, deze ontwikkeling kan alleen optimaal plaatsvinden in een stad die geen tweedeling kent en de kracht van diversiteit waardeert. Te grote onevenwichtigheden in het stedelijk milieu kunnen leiden tot een negatieve spiraal van krimp en wegtrekken van bedrijven en bewoners. 'Amsterdam is van iedereen', is dan ook niet voor niets de titel van het Coalitieakkoord.

De belangrijkste uitgangspunten voor de inzet van de EFRO en ESF GTI-middelen in Amsterdam zijn - naast het Coalitieakkoord - dan ook gebaseerd op de volgende beleidsdocumenten:

- **Innovatie:** Smart Specialisation Strategy RIS3, Kennis- en Innovatieagenda Amsterdam Economic Board (KIA), de Economische Perspectieven (gemeente Amsterdam), de Grootstedelijke uitdagingen van de Amsterdam Economic Board, het Actieprogramma Kennis en Innovatie Amsterdam en de Ruimtelijk economische Actie-Agenda van de Metropoolregio Amsterdam.
- **Koolstofarm:** Amsterdam Beslist Duurzaam en Agenda Duurzaamheid Amsterdam Duurzaam 2015
- **Mismatch arbeidsmarkt:** Programma Human Capital - Werk maken van Talent van de Amsterdam Economic Board
- **Vestigingsklimaat:** Gebiedsplannen, Amsterdam Maakt Mogelijk en Amsterdams Ondernemers Programma (AOP)
- **GTI-ESF:** Werkgeversbenadering college, Masterplan Techniek, Actieplan Innovatief Vakmanschap, aanvalsplan jeugdwerkloosheid en het Boardprogramma Human Capital - Werk maken van Talent

Achtereenvolgens wordt in dit hoofdstuk deze prioriteiten toegelicht.

3.2 Innovatie (regionaal)

Innovatie is de brandstof voor de economie. Voor Amsterdam en de metropoolregio van groot belang om het verdienvermogen van de toekomst veilig te stellen. Innovatie wordt gevoed door kennisontwikkeling en –met name– kennisdeling. Amsterdam en de metropoolregio zijn anno 2014 goed gepositioneerd om de internationale concurrentiestrijd voor kennisintensieve bedrijvigheid aan te gaan. Dit kan worden verklaard uit de diversiteit van elkaar versterkende kennisbronnen in de regio, te weten:

- Hoge concentratie kennisinstellingen en veel hoogopgeleiden
- Hoge concentratie *general purpose* technologieën (met name ICT, Internetgerelateerd)
- Omvangrijke hoogwaardige dienstensector
- Aantrekkelijke regio om te wonen en werken (met onder andere verschillende woonomgevingen, aanbod van creatief-culturele activiteiten en internationale connectiviteit via Schiphol)

Dankzij deze combinatie van elkaar versterkende factoren heeft Amsterdam zich ontwikkeld tot een zeer diverse kennisstad met veel hoogopgeleiden en veel banen op niveau. Amsterdam heeft van alles wat: ICT, creatieve industrie, een hoogwaardige medische sector, hoger onderwijs- en onderzoeksinstituten, zelfs hoogwaardige harde technologische kennis en financieel-zakelijke dienstverlening. Dit maakt Amsterdam tot een aantrekkelijke vestigingslocatie voor kennisintensieve bedrijven.

De sterke positie van Amsterdam als innovatieve kennisstad biedt een goede uitgangspunt om tot meer innovatie en hogere economische groei te komen. Om hier optimaal van te profiteren en de welvaartsontwikkeling in Amsterdam en de Amsterdamse regio duurzaam en toekomstbestendig te laten zijn, moet Amsterdam en de MRA zich richten op de volgende drie doelstellingen:

- A. Verbreden van de kennisbasis: meer mensen, bedrijven en instellingen die zich bezig houden met kennis en innovatie, bijvoorbeeld via:
- Acquireren en behouden van (internationaal) talent, bedrijvigheid en onderzoeksinstituten
  - Promoten van Amsterdam als kennis regio
  - Versterken van MRA als aantrekkelijke plek om te wonen en werken voor talent
  - Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, vooral bij mensen met een niet-Westerse achtergrond
- B. Verdiepen van de bestaande kennisbasis, bijvoorbeeld via:
- Versterken van kennis en innovatie op bèta en technologie gebied
  - Verhogen samenwerking in medisch/life sciences cluster
  - Vergroten samenwerking tussen verschillende partijen en tussen verschillende clusters
- C. Verhogen toegevoegde waarde van de kennisbasis voor de economie, bijvoorbeeld via:
- Vergroten valorisatie van kennis en innovatie door kennisinstellingen
  - Aanbieden van meer 'gedeelde voorzieningen' voor innovatief MKB
  - Ondersteunen van startups en snelle groeiers
  - Stimuleren groei private investeringen in R&D
  - Faciliteren en stimuleren van diensteninnovatie
  - Faciliteren en stimuleren van (bottom-up) sociale innovatie

Passend binnen de Smart Specialisation Strategy ([RIS3 van landsdeel West](#)) en de landenspecifieke aanbevelingen van de EC wordt via het EFRO-programma ingezet op versterking van het aandeel private R&D, verbeterde valorisatie van aanwezige kennis (via samenwerking en bijvoorbeeld proeftuinen), cross-overs tussen de topsectoren aanwezig in de metropoolregio Amsterdam en verbeterde toeleiding naar kapitaal voor het MKB. Hiermee wordt het merendeel van genoemde doelstellingen voor de kennisbasis ondersteund (met name A1, B1 t/m B3 en C1 t/m C6). In dit Uitvoeringsprogramma wordt op het OP geen nadere inperking gemaakt.

3.3 Koolstofarme economie (regionaal)

In het OP is helder verwoord dat zowel de opwekking van duurzame energie als energie-efficiency in de bebouwde omgeving twee grote opgaven zijn waar West-Nederland (en ook Amsterdam) voor staat. Amsterdam heeft eigen ambitieuze doelstellingen op dit gebied: ze wil haar Co₂-uitstoot in 2025 met 40 procent verlaagd hebben ten opzichte van 1990. In 2015 wil de gemeentelijke

organisatie volledig klimaatneutraal zijn. De Amsterdamse gemeenteraad heeft in 2011 een Fonds Klimaat, Duurzaamheid en Luchtkwaliteit ingesteld. Met dit geld wil de raad projecten van burgers, bedrijven en maatschappelijke partijen op weg helpen die ten goede komen aan de energietransitie in Amsterdam en de verlaging van de Co₂-uitstoot. De doelstellingen vanuit het EFRO-programma sluiten hier goed bij aan. Gezien het beschikbare budget wordt de voorkeur gegeven aan procesinvesteringen, zoals planvorming voor technische inpassingen in de stad, proeven met nieuwe verdienmodellen (burgerparticipatie, mobilisatie van burgers en bedrijven), vraagbundeling ten behoeve van het Klimaatfonds en pilotprojecten.

Gezamenlijk zijn zodoende twee aanvullende instrumenten beschikbaar om de duurzaamheidsdoelstellingen van de stad te verwezenlijken.

3.4 Het stedelijk programmadeel: GTI

Een GTI (Geïntegreerde Territoriale Investering) is een instrument vanuit de Europese Commissie, dat via een holistische (brede/allesomvattende) aanpak een probleem oplost binnen een bepaald geografisch gebied. Deze aanpak is multidimensionaal, afgestemd op locatiegebonden kenmerken en resultaten, wat kan betekenen dat traditionele administratieve grenzen worden overschreden en dat mogelijk een grotere bereidheid van verschillende bestuurlijke niveaus vereist is om samen te werken en maatregelen te coördineren om de gezamenlijke doelen te bereiken.

Voor de GTI binnen Nederland is gekozen voor de G₄ als werkingsgebied, omdat hier een aantal hardnekkige problemen zich scherper manifesteren dan in overige gemeenten in Nederland. Het gaat daarbij dan om kwesties als tweedeling tussen laag- en hoogopgeleiden, verdringing op de arbeidsmarkt, werkloosheid en het lokale vestigingsklimaat (voorhanden zijn van voldoende bedrijfs/werklocaties). Uiteindelijk moet de inzet van EFRO (en gerelateerde financiering) leiden tot een meer duurzame stedelijke ontwikkeling. Daarbij is dus een inzet vanuit meerdere invalshoeken noodzakelijk, wat het gebruik van een GTI als instrument rechtvaardigt. Het is dan ook logisch dat de GTI voor Amsterdam inzet op alle 4 prioriteiten van het OP, omdat deze kunnen bijdragen aan oplossingen voor deze knelpunten:

1. Onderzoek, ontwikkeling en innovatie (MKB-gericht)
2. Overgang naar een koolstofarme economie
3. Bevorderen van werkgelegenheid en arbeidsmobiliteit
4. Bevordering van sociale insluiting en bestrijding van armoede (Vestigingsklimaat)

Aan een EFRO-GTI moet een geïntegreerd stedelijk plan ten grondslag liggen, en voor Amsterdam is dat het Strategisch Plan (Amsterdam Maakt Mogelijk)⁵. Het strategisch plan is gericht op het realiseren van een economisch sterke en duurzame stad in een regio die internationaal concurrerend is. Hoewel het strategisch plan vooral gaat over Amsterdam, moet de opgave op regionale en zelfs nationale schaal worden bekeken. Om te blijven groeien en internationaal te kunnen concurreren is het noodzakelijk om een diverse en flexibele economie te koesteren en te accommoderen, en vernieuwingen te stimuleren.

Het Strategisch Plan geeft zowel een gebiedsgerichte focus weer als een thematische, en kiest voor een fundamenteel andere manier van werken aan de stad, met 4 strategieën:

- Focus op de bestaande stad: van gebiedsontwikkeling naar transformatie
- Beter benutten en concentreren van middelen voor stedelijke ontwikkeling
- Veranderende rol van de overheid

---

⁵ [Amsterdam maakt mogelijk, ruimte voor stedelijke ontwikkeling, december 2013](#)

- Gebiedsgerichte strategie: inzet richten op de ringzone

Met name dit laatste punt geeft een duidelijke territoriale richting aan voor de inzet van de EFRO-middelen binnen de GTI, namelijk een verschillende inzet in 3 zones.

- *In* de ringzone zelf: activeren en versnellen
- *Buiten* de ringzone: ruimte voor innovatie en experiment
- *Binnen* de ringzone: vooral faciliteren

In de Ringzone zelf

In vergelijking met de gebieden binnen en buiten de Ring kent de Ringzone relatief weinig woningen maar juist veel kantoren, bedrijfsruimten en maatschappelijk vastgoed. Een groot deel van de transformatieopgave zal dan ook hier neerslaan. De 'uitrol van het centrummilieu' in de Ringzone biedt een enorme kans om aantrekkelijke woon/werkmilieus te creëren voor nieuwe bedrijvigheid en talent en gelijktijdig het gebied binnen de Ring te ontlasten. Bovendien zorgt de ontwikkeling van de Ringzone voor een betere verbinding tussen de gebieden binnen en buiten de Ring.

Buiten de ringzone

Het gebied buiten de Ring is veelzijdig. Hier zijn woongebieden die de afgelopen jaren onderdeel uitmaakten van grootschalige stedelijke vernieuwingsoperaties. Er liggen in dit gebied belangrijke onderdelen van de Amsterdamse economie, zoals de Haven, het AMC, het ArenAgebied. Maar ook winkelcentra met een regionale uitstraling. Zowel in de stedelijke vernieuwingsgebieden als in de economische onderdelen zijn de afgelopen jaren grootschalige investeringen gedaan door de overheid, de corporaties en de markt. De komende jaren zal de gemeente Amsterdam, met uitzondering van een aantal investeringen in bereikbaarheid, geen grote investeringen in werkgebieden doen. Werklocaties spelen een belangrijke rol in de duurzaamheidsopgave. Voorkomen dat deze gebieden afglijden onder een aanvaardbaar minimum is daarom belangrijk. Dit kan bijvoorbeeld door waar mogelijk dynamiek te creëren via kleinschaligere ingrepen. Het voorkomen van afglijden is vooral een zaak van investeringen in de samenleving; in de mensen die dit het hardst nodig hebben. Ook buiten de Ring liggen grote kansen voor transformatie, juist voor de meer gewaagde en experimentele projecten. De gemeente moet juist in dit gebied initiatief van markt en bewoners faciliteren om de dynamiek in deze delen van de stad, verderaf gelegen van het succesvolle centrummilieu, aan te jagen.

Binnen de ringzone

De afgelopen jaren heeft het gebied binnen de Ring zich door grote publieke en private investeringen ontwikkeld tot het succesvolle hart van de stad en de regio. Hier is de marktdynamiek zodanig dat de gemeente steeds meer een faciliterende rol kan aannemen. Juist groeiende economische sectoren vestigen zich momenteel in dit gebied. Dit succes is echter ook een bedreiging en leidt tot schaarste van ruimte. De enorme druk op het gebied vraagt om continue zorg, met name vanuit de hoek van bereikbaarheid en openbare ruimte. Een actieve inzet op de Ringzone zal zorgen voor de spreiding van de druk over een groter gebied. Hier zullen steeds meer horeca, toeristische functies en onderwijsinstellingen een plek krijgen. Bovendien kan succes verstikkend werken voor de diversiteit.

Juist de unieke kwaliteiten van het gebied binnen de Ring vormen de reden waarom talent en bedrijven zich hier willen vestigen. Het is aan de gemeente te zorgen dat het succes van het gebied niet ten koste gaat van haar aantrekkelijkheid. Met name de toeristische sector lijkt in delen van de binnenstad een (te) zwaar stempel te drukken. Faciliteren en verzilveren betekent dus niet dat de gemeente achteroverleunt, maar dat investerende partijen ruimte krijgen en aangemoedigd worden om te investeren in het gebied, onder andere via het versterken van het (inter)nationale profiel van de

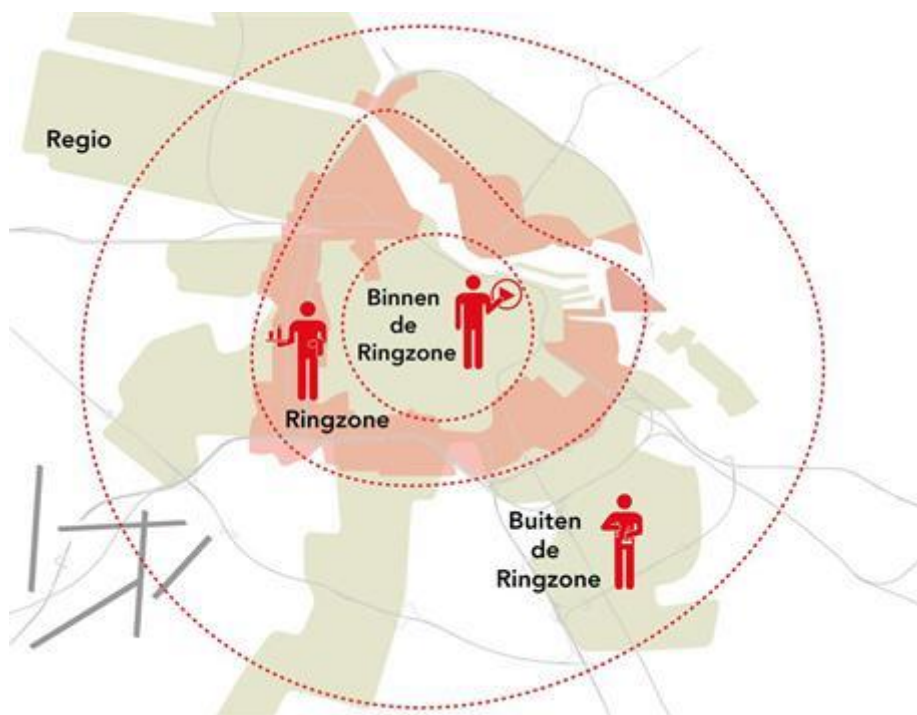
binnenstad door de uitbouw van cultuur- en kennisclusters, maar met voldoende oog voor balans in de stad tussen wonen, werken en toerisme.

Voorkomen van ruimtelijke segregatie

Sociaaleconomische zwakkere groepen wonen steeds meer buiten de Ring en de mensen met kansen binnen de Ring. Daarbij wordt vooral gewezen op het belang van onderwijs en werk. Het streven is een ongedeelde stad; zoveel mogelijk diversiteit in alle buurten. Tijdelijke verhuur haalt starters, jongeren en studenten naar deze buurten. Door experimenten toe te staan, te zorgen voor goede verbindingen met economische centra en succesvolle delen van de stad en door het aantrekken van voorzieningen. De vestiging van instellingen voor hoger onderwijs in de Ringzone kan bijvoorbeeld een belangrijke bijdrage leveren aan de aantrekkelijkheid van de gebieden buiten de Ringzone. Ondanks de resultaten van de stedelijke vernieuwing heeft een aantal gebieden nog steeds te maken met een eenzijdige bevolkingssamenstelling met gemiddeld een lager opleidingsniveau, lagere inkomens en een hogere werkloosheid. De gebieden buiten de Ring verschillen onderling op zo'n manier dat er van een algemene aanpak geen sprake kan zijn. In maatwerk liggen de kansen. Transformatie van gebouwen en experimenten in de openbare ruimte bieden mogelijkheden voor het versterken van wijkcentra, de buurtconomie, buurtbetrokkenheid en sociaaleconomische ontwikkeling.

Bij de verdeling van het ESF-GTI-budget voor de periode 2015-2016 richt de gemeente Amsterdam zich niet uitsluitend op het midden- en kleinbedrijf of op het grootbedrijf. Het gaat erom waar de banen zijn of komen, voor zover dat duidelijk te bepalen is. Wat betreft de deelnemers is de doelgroep breed: werkloos / werkzoekenden van 18 jaar en ouder op alle opleidingsniveaus.

Projecten die onder de EFRO/ESF-GTI worden ingediend, zullen – naast de formele eisen vanuit het OP – worden getoetst aan de bijdrage aan de doelstellingen in het Strategisch Plan. Hiermee kan ook invulling worden gegeven aan de zogenaamde 'conformiteit met stedelijk beleid'-toets die voor de GTI moet worden uitgevoerd.

Figuur: Ringzone

In aansluiting op het OP wordt hierna per prioriteit in een tabel de nadere aanscherping voor Amsterdam aangegeven. Daarbij is het van belang om het beoogde economische stimuleringsprogramma niet te specifiek van te voren in te vullen: de EFRO-periode beslaat 7 jaar, en de economische trends volgen elkaar zeer snel op (wie had in 2007 bij de start van de EFRO periode 2007-2014 de economische crisis voorzien?). Bovendien wordt in diverse rapportages⁶ aangegeven dat flexibiliteit een cruciaal element vormt voor effectiviteit van economische stimuleringsprogramma's.

Het GTI-gebied waar het stedelijk EFRO-geld actief op ingezet kan worden, benaderd de bovengenoemde systematiek (in de ringzone, binnen/buiten ringzone). Initiatieven, projecten of organisaties uit stadsdeel Centrum of uit de Metropoolregio Amsterdam - met een aantal economisch sterke kerngebieden - kunnen wel gerelateerd zijn aan het GTI-gebied of aansluiten op de vraag c.q. het oplossen van knelpunten die uit deze gebieden voortvloeien.

Figuur: GTI-gebied

3.4.1. Stedelijke inzet Innovatie

Innovatie houdt zich niet aan administratieve of stadsgrenzen. De stad vormt echter wel een belangrijk ecosysteem voor nieuwe bedrijven en nieuwe ontwikkelingen. We investeren dan ook bij voorkeur in enkele praktische, duidelijk zichtbare (fysiek aanwijsbare) vernieuwingen, die een bepaald deel van de stad kunnen upgraden en zich kunnen verbinden met het bestaande kennis-ecosysteem van Amsterdam.

3.4.2. Stedelijke inzet koolstofarme economie

⁶ WRR: *naar een lerende economie*, 2013

H. de Groot, E. Braun, *Kansen voor West I – overwegingen*, 2014

Dit budget richt zich op vraagbundeling (processtimulering) vanuit wijken in de stad waar kansen liggen maar initiatieven door verschillende omstandigheden niet van de grond komen. Projecten kunnen zich richten op duurzame opwekking, warmte/koude of energiebesparing in de gebouwde omgeving en bij voorkeur passen in de smart-city strategie van Amsterdam of bijdragen aan versterking van het smart-city programma. Inzet richt zich op stimulering van organisatorische vernieuwingen en mobilisatie-activiteiten voor burgers/bedrijven, bij voorkeur in aansluiting op of als voorbereiding voor projecten in het Klimaatfonds.

3.4.3. Stedelijke inzet Mismatch opleiding- arbeidsmarkt

Het OP geeft aan dit probleem in de G4 sterker speelt dan elders. Het gaat in Amsterdam om grote verschillen tussen arbeidsmarktsectoren, zoals wordt weergegeven in de Arbeidsmarktmatrix en de Arbeidsmarktbrief. De doelstelling richt zich op het toeleiden vanuit opleiding (tot MBO+) naar banen.

Projecten moeten relevante partijen samenbrengen, en kunnen zich richten op een bepaalde sector of vaardigheden genoemd in de arbeidsmarktmatrix. Hierbij valt te denken aan de acties binnen de MBO-agenda, Opleidingshuizen, verbetering regionale arbeidsmarkt of verbetering aansluiting MBO-arbeidsmarkt.

3.4.4. Stedelijke inzet Vestigingsklimaat

Geredeneerd vanuit het Strategisch Plan en het OP wordt in Amsterdam geen nadere aanscherping gemaakt. Een EFRO inzet zal het karakter moeten hebben zoals aangegeven voor de drie verschillende (ring-)zones. Amsterdam wil dit inzetten op de projecten die juist in bepaalde stedelijke gebieden via ondernemerschapbevordering en upgrading economisch weer vitaal kunnen worden. Voorgesteld wordt om de focus te leggen op projecten die een gebied of buurt aantrekkelijk maken als vestigingsplaats voor bedrijven of waar de transformatieopgave gericht is op nieuwe economische functies voor stuwende bedrijvigheid (dus geen winkelpanden), start-ups met groeipotentie en/of nieuwe onderwijs- of onderzoekslocaties. Thematisch moet bij voorkeur aansluiting worden gevonden bij Amsterdam als kennisstad en de waarde van sociale innovaties. Het kan dan gaan om kleinschalige buurteconomie (voortkomend uit de gebiedsplannen), maar ook om strategische investeringen op locaties die uit kunnen groeien tot economische hotspot voor Amsterdam of regio.

Daar hoort ook het inspelen op de nieuwe vraag naar ruimte door bijvoorbeeld wijkzorgcentra, wijkservicepunten en business start-ups bij, of de vraag vanuit specifieke stedelijke (top) sectoren.

Voor de stedelijke inzet op GTI Vestigingsklimaat is in het OP een gebiedsgerichte aanscherping gemaakt. De geografische gebieden die hieraan in Amsterdam voldoen zijn: Noord, West, Nieuw-West, Oost, Zuid-Oost en Zuid.

3.4.5. Stedelijke inzet ESF-GTI: Vraaggestuurd arbeidsaanbod

Via het OP ESF is voor Amsterdam een budget beschikbaar dat toeleiding naar werk bevordert in de G4. Dit is een unieke mogelijkheid om twee structuurfondsen (ESF en EFRO) gezamenlijk in te zetten op een strategisch doel, namelijk opheffen van knelpunten op de arbeidsmarkt met name voor gemeenschappen in de stad die dreigen achter te blijven. Hiermee wordt de tweedeling aangepakt door in te zetten op activiteiten die leiden tot plaatsing van laagopgeleiden op vacatures. Het heeft de voorkeur om deze middelen in te zetten ten behoeve van de vraagkant, waarbij met name nieuwe methodieken of experimenten worden ondersteund om de vraag bij werkgevers in beeld te brengen. Dat betekent dat dit budget additioneel kan worden ingezet voor meer

'onorthodoxe' initiatieven. Doelstelling blijft uiteindelijk de match: een langdurige verbinding tussen werkgever en werkzoekende/werkloze.

Hierbij wordt de nadruk gelegd op:

- De 'werkgeversbenadering' vanuit het college
- Aanvalsplan jeugdwerkloosheid
- Masterplan Techniek
- Actieplan Innovatief vakmanschap

Onder het ESF-deel wil Amsterdam activiteiten subsidiëren die elementen bevatten die op de een of andere manier werkzoekenden van alle leeftijden en met verschillende achtergronden beter helpen om hun plek op de arbeidsmarkt te veroveren, niet alleen in loondienst maar ook als zelfstandig ondernemer, met of zonder personeel.

Bij het thema 'Matching' kijken wij ook naar elementen die de aansluiting tussen arbeidskrachten en de vraag uit de arbeidsmarkt kunnen verbeteren, via aansluiting op het regioplan Human Capital. Wij denken hierbij onder andere aan het structureel en professioneel opzetten van nieuwe trainingen en cursussen waar deelnemers hun praktische en sociale vaardigheden kunnen verbeteren op basis van competentiegericht onderwijs, zoveel mogelijk op de werkvloer.

De verdeling

Het programma ESF-GTI gaat per tranche om ongeveer €4 miljoen subsidie en € 8 miljoen aan subsidiabele kosten.

De activiteiten moeten een substantieel volume hebben.

Soort activiteiten

Het centrale thema van alle activiteiten is 'matching'. Ten aanzien van elke activiteit die in aanmerking komt voor deze financiering moet op een heldere en realistische wijze onderbouwd kunnen worden dat de activiteiten tot betere matching leiden of daar op korte of langere termijn een zinvolle bijdrage aan leveren. Daarbij is het essentieel dat ook de vraag van werkgevers naar de juiste vaardigheden helder is geformuleerd. In het programma ESF-GTI kan ook ruimte gereserveerd worden om deze 'vraagarticulatie' te helpen verbeteren.

Begunstigden en doelgroepen

Bij de verdeling van het budget voor de eerste periode richt de gemeente Amsterdam zich niet uitsluitend op het midden- en kleinbedrijf of op het grootbedrijf. Het gaat erom waar de banen zijn of komen, voor zover dat duidelijk te bepalen is. Wat betreft de deelnemers is de doelgroep breed: werkzoekenden van 18 jaar en ouder op alle opleidingsniveaus. Voor de volgende twee tranches zouden deze uitgangspunten op basis van voortschrijdend inzicht aangepast kunnen worden.

Samenwerking

De gemeente Amsterdam, Cluster Sociaal werkt bij het selecteren van deelnemers samen met het Werkgeversservicepunt (WSP), Werk, Participatie en Inkomen (WPI), het UWV, het Re-integratiebureau Amsterdam (RBA), Cluster Ruimte en Economie en andere organisaties uit het veld (bijvoorbeeld Jongerenpunten). Het WSP heeft dagelijks contact met organisaties in de stad. Het WSP werkt branchegericht, is actief in 7 branches waar perspectief in zit en weet goed wat er aan de vraagkant speelt. Ook andere organisaties, die actief zijn op het gebied van het matchen van de vraag van werkgevers en de kennis en vaardigheden van potentiële kandidaten kunnen worden ingeschakeld. Door de contacten met andere diensten en organisaties verder te versterken krijgen we ook beter zicht op 'best practices'.

Acties en instrumenten

Dit uitvoeringsprogramma noemt concrete acties, maar die opsomming is niet limitatief. In de komende jaren kunnen kansrijke activiteiten worden toegevoegd.

Nieuwe financieringsvormen kunnen ook nieuwe instrumenten zijn. Activiteiten die bijdragen aan de geïntegreerde aanpak voor duurzame stedelijke ontwikkeling kunnen een deel van de verkregen subsidie gebruiken voor terugvorderbare en daarna revolverende investeringssteun. Innovatieve financieringsvormen maken het mogelijk om financieringsarrangementen op maat te maken. Daarbij kan gedacht worden aan een revolverend fonds voor een Social Impact Bond of sociale ondernemers, maar ook aan mogelijkheden voor een publiek-private samenwerking, bijvoorbeeld met uitzendbureaus. Het verder ontwikkelen van nieuwe instrumenten loopt via het Werkgeversservicepunt Groot-Amsterdam in samenwerking met het Programmabureau EFRO en is gericht op de stedelijke balans.

Werkwijze

De maatschappelijke opgave om mensen naar werk te begeleiden wordt vanuit verschillende initiatieven aangevlogen. De Participatiewet (met de baanafspraken uit het Sociaal Akkoord en regionale implementatie in de vorm van een regionaal Werkbedrijf), het coalitieakkoord van het gemeentebestuur en de sectorplannen zetten in op de bestrijding van de werkloosheid. De GTI-ESF middelen zorgen voor volumevergroting en bieden ook de mogelijkheid om nieuwe initiatieven te ontwikkelen op basis van de behoefte van werkgevers. Innovatieve financieringsvormen horen daar ook bij.

Activiteiten vormen daarmee een aanvulling op de lopende initiatieven van het rijk en de stad. De werkgever is leidend in de vraag naar personeel. Het doel is om de mismatch tussen vraag en aanbod aan te pakken door werkzoekenden met een achterstand op de arbeidsmarkt gericht te ontwikkelen, werkgevers goede ondersteunende dienstverlening te bieden en het proces van matching verder te versterken. Het is belangrijk om daarbij maatwerk te bieden. Zo zijn werkgevers die met lage marges moeten werken (prijzvechters) meer geïnteresseerd in loonkostensubsidies dan werkgevers waar kwaliteit de dominante factor is. Bij die laatste is goede begeleiding op de werkvloer bijvoorbeeld de prominente factor is.

Er wordt in de Amsterdamse arbeidsmarkt ook vraag gesignaleerd van werkgevers naar: ondersteuning bij werving en selectie, verzuimbegeleiding, no risk verzekering, slimme invullingen van Social Return en nieuwe financieringsvormen. Er is veel creativiteit, flexibiliteit en innovatie nodig om in de lokale behoefte van werkgevers te voorzien en de kansen voor mensen met een afstand tot werk vergroten en zo de segregatie tegen te gaan. Naast het ontwikkelen van deze set instrumenten, is het ook belangrijk dat er synergie wordt verkregen door de verbinding te zoeken met initiatieven van de verschillende gemeentelijke clusters en de stadsdelen waar EFRO en EFRO-GTI-middelen worden ingezet.

In de tabel op de volgende pagina's zijn de doelstellingen vanuit het OP en de aanscherping zoals aangebracht in Amsterdam samengevat.

Prioritaire as	Doelstellingen zoals vermeld in het OP	Beschikbaar (incl. RCF)	Samenvatting OP	Voorstel UP aanscherping
PA 1. Innovatie	<p><u>Valorisatie</u>: Het stimuleren van de ontwikkeling van (met name internationaal) vermarktbare producten en diensten.</p>	14 mln. (gelabeld)	<p>Omdat zowel Noord-Holland als Amsterdam zich achter de KIA van de Board en de RIS3 hebben geschaard is er in principe een heldere richting voor de inzet van de middelen, hoewel er nog steeds een brede inzet over alle clusters van de Board en de topsectoren mogelijk blijft. Focus ligt bij het MKB als doelgroep. Inzet op Cross-overs (80%) of radicale innovaties binnen een sector (20%).</p> <p>Het gaat om de volgende actielijnen:</p> <p><u>Samenwerking MKB en kennisinstellingen met als doel valorisatie (incl. clusterontwikkeling)</u></p> <p>Toepassing van nieuwe kennis bij eindgebruikers (<u>proeftuinen en demonstratiecentra</u>)</p>	<p>Er wordt binnen Amsterdam geen aanscherping gemaakt voor bepaalde sectoren of clusters. Hiermee wordt het mogelijk binnen genoemde doelstellingen zowel Boardprojecten als algemene innovatie/onderzoekstrajecten in de MRA gezamenlijk met Noord-Holland te ondersteunen.</p> <p>Daarnaast geeft de RIS3 een richting voor de projecten, waarbij met name de nadruk wordt gelegd op de potentie van cross-overs tussen sectoren, technologieën en/of toepassingsgebieden.</p> <p>De markt is het best in staat keuzes te maken voor diensten of producten die geld op kunnen brengen, de overheid creëert hiervoor de randvoorwaarden. Vandaar dat niet wordt gekozen voor een bepaalde sector.</p>
	<p>De beschikbaarheid van <u>kapitaal</u> voor innovaties bij startende en doorgroeiende MKB-ers bevorderen en de toeleiding naar dit kapitaal verbeteren</p>	5 mln. (gelabeld)	<p>Hieronder vallen de volgende actielijnen:</p> <p><u>Toeleiding naar kapitaal</u> voor MKB</p> <p>Financiering voor innovatieve technologische ontwikkelingen in het MKB (haalbaarheidsstudies, MKB-regeling)</p> <p><u>Proof of Concept</u> financiering (vroeg fase, via fondsvorming)</p> <p><u>Groefinanciering</u> (financiering via fondsen/leningen voor groei/vermarkten)</p>	<p>Amsterdam erkent dat toegang tot kapitaal ook in de MRA een knelpunt is in het innovatieklimaat. Er wordt geen nadere aanscherping aangebracht ten opzichte van het OP.</p>

	<u>Stedelijk programmadeel</u> <u>Innovatie (GTI)</u>	3,9 mln.	<i>Is stad-specifiek</i>	<p>Binnen de GTI is een beperkt budget beschikbaar voor vernieuwende projecten, gekoppeld aan de prioriteit Innovatie, maar dan in specifiek stedelijke context. Welke stedelijke knelpunten treden op in het bredere innovatie-ecosysteem van de stad, en kan met dit budget toch nog effectief worden ondersteund. Voorgesteld wordt dit in te zetten op 1-4 innovatieprojecten die een concrete relatie kunnen leggen met (fysieke delen van) de stad. Vallend dus onder de doelstellingen van Prioriteit 1, maar tevens aantoonbaar bijdragend aan een van de speerpunten uit het Strategisch Plan</p>
--	--	----------	--------------------------	--

Prioritaire as	Doelstellingen zoals vermeld in het OP	Beschikbaar (incl. RCF)	Samenvatting OP	Voorstel UP aanscherping
PA 2. Koolstofarme economie	Verminderen van het aandeel fossiele grondstoffen in de productie van energie, brandstoffen en chemische producten door het vergroten van de markt voor hoogwaardig gebruik van biomassa. Het bevorderen van de toepassing van <u>duurzame energieopwekking</u> en toepassing van restwarmte.	4,7 mln.	Focus op ' <u>slimme</u> ' uitrol van <u>duurzame energieopwekking</u> . Het gaat om integraal samenbrengen van vraagbundeling, financiering, aanbod en uitvoering/exploitatie. Zowel opwekking via biomassa, wind, zon, warmte/koude, restwarmte en getijde-energie zijn mogelijk. Doel is om het aandeel duurzame energie in het totale energieverbruik omhoog te brengen.	Amsterdam heeft een grote ambitie op het gebied van duurzame energieopwekking en warmte/koude-oplossingen. Gezien het budget heeft een specifieke focus de voorkeur. Niet zozeer voor grootschalige investeringen, maar bijvoorbeeld het ondersteunen van planvorming voor technische inpassingen in de stad, proeven met nieuwe verdienmodellen (burgerparticipatie, mobilisatie van burgers en bedrijven) en pilotprojecten voor organisatorische kanten van opschalingsinitiatieven of inzet van 'smartgrids'. Afstemming met financieringsopties vanuit het AIF – pijler klimaat/duurzaamheid is gewenst, zodat een efficiënte financieringsstrategie ontstaat en de impact op de stad kan worden vergroot.
	<u>Energiebesparing en opwekking duurzame energie in de bestaande bouw</u> door middel van het integreren van duurzame energie of hernieuwbare energiebronnen.		<u>Energiebesparing in bestaande bouw</u> . Er is sprake van te weinig vraagbundeling om businesscases rendabel te maken en financiële arrangementen te realiseren. De nadruk zal liggen op integreren van duurzame energie bij renovatie –en transitieprojecten. Inzet op projecten die vraagbundeling en businesscase - advisering mogelijk maken.	Gezien het budget ook hier inzetten op enkele projecten die nieuwe organisatievormen, verdienmodellen ed. stimuleren (procesinvesteringen). Verspreiden en delen van kennis om meer burgers en bedrijven te overtuigen en planvorming voor businesscases in de MRA, alsmede vraagbundeling. Daarnaast kan ook worden geïnvesteerd in directe energiebesparende maatregelen indien dit als vliegwielen kan werken voor grotere (externe) investeringen.

	<p><u>Stedelijk programmadeel Koolstofarm (GTI)</u></p>	<p>3,9 mln.</p>	<p><i>Is stad-specifiek</i></p>	<p>Binnen de GTI is tevens een beperkt budget beschikbaar voor vernieuwende projecten, gekoppeld aan de prioriteit Koolstofarme economie, maar dan in specifiek stedelijke context. Amsterdam heeft een (stedelijk) Klimaatfonds. Het ligt voor de hand om – zoals ook aangegeven onder doelstelling 4 (Pr. As koolstofarm) – de stedelijke EFRO bijdrage hier ook voor in te zetten zodat een efficiënte financieringslijn ontstaat (tenzij dit qua voorwaarden en verplichtingen problemen op kan leveren).</p> <p>Voorgesteld wordt om de projecten te selecteren die – binnen de drie OP-thema's - bijdragen aan de economische invalshoek van het begrip duurzaamheid (economische pijler van 'Amsterdam Beslist Duurzaam') en stimulering van duurzaamheidsacties binnen de clusters van de Board gericht op haalbaarheid, mobilisatie en vraagbundeling met een aantoonbaar effect op de stad. Gezien de omvang van het beschikbare budget kunnen de middelen worden gebruikt als 'aanjaag'/^procesgeld' voor (kleinere) vliegwielpjecten in de stad.</p>
--	--	-----------------	---------------------------------	--

Prioritaire as	Doelstellingen zoals vermeld in het OP	Beschikbaar (incl. RCF)	Samenvatting OP	Voorstel UP aanscherping
PA 3. Werkgelegenheid en arbeidsmobiliteit (3)	<p><u>Stedelijk programma GTI</u></p> <p>Koppelen van economische ontwikkelingen/behoefte n aan het aanwezige arbeidspotentieel om de <u>mismatch tussen vraag en aanbod op de stedelijke arbeidsmarkt</u> te verkleinen.</p>	3,2 mln.	<p><u>Opheffen van de mismatch en verdringing op de stedelijke arbeidsmarkt</u>, die in de G4-steden sterker aanwezig is dan elders. De vraagzijde is leidend voor de opzet van samenwerkingsverbanden tussen bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en overheid. De focus ligt daarbij op groeimarkten waar nieuwe bedrijvigheid uitbreiding van werkgelegenheid oplevert of op de veranderende vraag naar gekwalificeerd personeel (tot MBO+). Projecten die voorwaarden creëren voor verbeterde dienstverlening aan bedrijven, kansen voor starters en zelfstandigen, competenties en vaardigheden die horen bij werk, stage en ondernemerschap.</p>	<p>Richten op de instroom: mismatch tussen opleidingen en arbeidsmarkt te verkleinen door banen te creëren afgestemd op de specifieke situatie in verschillende arbeidsmarktsectoren zoals o.a. is aangegeven in de Arbeidsmarktmatrix en de Amsterdamse Arbeidsmarktbrief. Ook activiteiten die gericht zijn op het toeleiden vanuit opleidingen naar banen, maar dit bijvoorbeeld vanuit vraag uit het bedrijfsleven, via nieuwe partnerschappen tussen bedrijven, onderwijs en overheden. In het OP staan voldoende aanknopingspunten om de activiteiten vanuit de arbeidsmarktpoot van de Board (o.a. neergelegd in de HCA-agenda: "Werk maken van talent" 2013-2016) en enkele witte vlekken in de arbeidsmatrix aan te kunnen pakken. Voorkeur ligt bij samenbrengende initiatieven en instrumenten als Opleidingshuizen.</p>
	<p><u>Stedelijk programma GTI</u></p> <p><u>Toeleiding naar werk</u> door vraaggestuurd arbeidsaanbod (via ESF)</p>	8,9 mln.	<p><u>NB: Valt onder het Operationeel Programma ESF:</u></p> <p>De ESF-doelstelling voor de GTI zet in op de ontwikkeling van 'vraaggestuurd arbeidsaanbod' voor lokale arbeidsmarktinitiatieven gericht op</p>	<p>De EC heeft als eis gesteld dat deze middelen ten goede moeten komen aan 'achtergestelde gemeenschappen' in de stad. Daarbij geldt als randvoorwaarde dat projecten bij voorkeur inzetten op <u>nieuwe methodieken of een vernieuwende aanpak</u> (experimenten) en dat een aanvullende bijdrage vanuit ESF</p>

		<p>doelgroepen/instream (werkelozen, mensen op zoek naar werk, mensen met dreigend baanverlies ed.), bijvoorbeeld via analyse van skills, analyses van vraag per sector, leer-werk arrangementen, trainingen, bemiddeling per groep naar werk, jobcarving en inzet van instrumenten (jobcoaches/loonkostensubsidies). Het is hierbij ook mogelijk de lijn meer richting de WMO door te trekken (wijkzorgcentra ed). De gezamenlijke inzet van ESF en EFRO moet bijdragen aan verbetering van het arbeidsaanbod en plaatsing op de arbeidsmarkt, verhoging van de werkgelegenheidskansen bij voorkeur in probleemwijken en afname van het aantal langdurig werklozen en –werkzoekenden en uitkeringsafhankelijken. Binnen elk van de G4 moet de verbinding gemaakt worden tussen delen van de stad (wijken) waar de openstaande vraag naar arbeid een economische ontwikkeling blokkeert en delen van de stad met een groot aantal werkzoekenden en weinig werkgelegenheid. Concreet betekent dat een verbinding tussen werkgevers en werklozen: er moeten (potentiële) vacatures en baanopeningen worden opgehaald en werkzoekende kandidaten geselecteerd die daarvoor in aanmerking kunnen worden gebracht, onder vaststelling van de in te zetten instrumenten om de match te laten slagen.</p>	<p>noodzakelijk is. Gecombineerde projecten die een integrale aanpak voorstellen vanuit zowel EFRO- als ESF-doelen worden gestimuleerd. Ingezet wordt op ondersteuning van nieuwe en experimentele instrumenten (vooral vanuit de vraagkant) om deze match te laten slagen, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbeids- en Flexpools • Geïntegreerd mobiliteitsplatform • Flexibele banen • Ontwikkeling van arrangementen • Ontwikkeling diagnostiek • Gebruik sociale media bij vraag –en aanbod • Laagdrempelige ontmoetingsmodelijkheden • Social Return • Harmonisatie van werkgeversinstrumenten • Job carving • Social Impact Bonds • Sociaal ondernemerschap • Vouchersystemen • Expertstudio's • Stagestraat • PPS-constructies
--	--	--	---

Prioritaire as	Doelstellingen zoals vermeld in het OP	Beschikbaar (incl. RCF)	Samenvatting OP	Voorstel UP aanscherping
PA 4. Sociale insluiting en bestrijding armoede	<p><u>Stedelijk programma GTI</u></p> <p>Het verbeteren van het stedelijk <u>vestigings- en leefklimaat</u>, door het leveren van voldoende, kwalitatief hoogwaardige en toegankelijke werklocaties die aansluiten op de vraag naar ruimte voor bedrijvigheid, zowel gericht op onderzoek en ontwikkeling als op groei</p>	6,8 mln.	<p>Economische sanering van stedelijke gebieden. Investerings kunnen binnen deze gebieden plaatsvinden, of in de omgeving, omdat een economische impuls dan effectiever is. Inzet op zowel stuwende sectoren als ondersteunende dienstverlening. Inspelen op de nieuwe vraag naar werklocaties, van wijkservicepunten tot spin-offs van kennisinstellingen en business-start-ups. Steden kunnen als vestigingsplaats voor R&D/ontwikkelings faciliteiten van groot belang zijn voor economische upgrading. Onder bedrijvigheid kan hier ook sociale bedrijvigheid/sociaal ondernemen worden verstaan.</p>	<p>Amsterdam wil dit inzetten op de projecten die juist in bepaalde stedelijke gebieden via ondernemersbevordering en upgrading economisch weer vitaal kunnen worden. Voorgesteld wordt om de focus te leggen op projecten die een gebied of buurt aantrekkelijk maken als vestigingsplaats voor bedrijven of waar de transformatieopgave gericht is op nieuwe economische functies voor stuwende bedrijvigheid (dus geen winkelpanden), start-ups met groeipotentie en/of nieuwe onderwijs- of onderzoekslocaties. Thematisch moet aansluiting worden gevonden bij Amsterdam kennisstad en de waarde van sociale innovaties. Het kan dan gaan om kleinschalige buurteconomie (voortkomend uit de gebiedsplannen), maar ook om strategische investeringen op locaties die uit kunnen groeien tot economische hotspot voor Amsterdam of regio.</p>

4 Financieel kader

4.1 Het EFRO budget

De Europese Commissie stelt ruim 507 mln. euro ter beschikking voor het gehele Nederlandse EFRO programma 2014-2020. Daarvan is ruim 189 miljoen bestemd voor West Nederland. Dit bedrag is vervolgens omgezet over de acht partners van Kansen voor West in een inspanningsverplichting o.b.v. objectieve EU criteria. In totaal komt er ruim 27 mln. euro ter beschikking voor Amsterdam, na aftrek van 4% voor de kosten van de uitvoering van het programma. De verdeling over de G4-steden is bepaald op basis van de inwoneraantallen (2012).

4.2 Het ESF budget

Het ministerie van SZW reserveert 5% van het nationale ESF budget voor geïntegreerde gebiedsontwikkeling door de G4. Dit komt overeen met 25 mln. euro. De verdeling over de G4-steden is bepaald op basis van de objectieve verdeelsleutel van het werkdeel van het Participatiebudget van de Wet werk en bijstand. Voor Amsterdam komt dit uit op ongeveer 8,9 miljoen euro.

4.3 Inspanningsverplichting

In de OP's is aangegeven dat het beschikbare bedrag ingezet wordt in de eerder omschreven prioritaire assen. In de tabel hieronder is deze inspanningsverplichting per prioritaire as (PA) aangegeven. Hierbij is ook te zien dat een deel van de inspanning ingezet wordt als regionale gelden, en een deel onder het GTI.

GTI	EFRO	Rijkscofinanciering
Inzet G4 direct	Amsterdam	
PA 1	3.234.994	726.690
PA 2	3.234.994	726.690
PA 3	3.234.994	
PA 4	6.469.988	
Totaal	16.174.969	1.453.379
	ESF	
PA 3	8.974.724	-
Totaal GTI	26.603.072	

Inzet G4 Regionaal	Regionaal MRA	Rijkscofinanciering
PA 1	15.527.970	3.488.110
PA 2	3.881.993	872.026
Totaal Regionaal	19.409.963	4.360.136

Overige inzet vanuit partner Noord-Holland:

Inzet P4	Noord-Holland	Rijkscofinanciering
PA 1	17.018.558	3.052.813
PA 2	5.079.639	911.193
Totaal	22.098.197	3.964.006

4.4 Duurzame stedelijke ontwikkeling en GTI

Europa wil minimaal 5% van de nationale EFRO budgetten inzetten voor duurzame stedelijke ontwikkeling. Voor Kansen voor West II komt die (G4 samen) nu uit op 9%. Daarbij is de mogelijkheid geboden om hieraan ESF fondsen te koppelen, en de uitvoering volgens de strategie van een geïntegreerde territoriale investering (GTI) te doen. Dit sluit aan bij de ervaringen uit de periode 2007-2013, waarbij de G-4 steden opereerden als bemiddelende instantie. Amsterdam richt zich op drie EFRO prioritaire assen en één prioritaire as voor het ESF zoals hierboven aangegeven.

4.5 EFRO of ESF bijdrage

De EFRO bijdrage aan projecten verschilt per prioritaire as, en is gekozen op basis van ervaring. Voor innovatie (PA1) is deze 40%, voor koolstofarme economie (PA2) 40%, en voor arbeidspotentieel (PA3), vestiging (PA4) en toeleiding naar werk (ESF) is deze maximaal 50% van de subsidiabele kosten. Begunstigden dienen het resterende bedrag aan subsidiabele kosten en 100% van eventuele niet-subsidiabele kosten zelf te financieren uit eigen, andere publieke en/of private financieringsbronnen.

Het programma ESF-GTI gaat per tranche om ongeveer € 4 miljoen subsidie en € 8 miljoen aan subsidiabele kosten. De projecten moeten een substantieel volume hebben.

4.6 Cofinanciering

Cofinanciering vindt plaats met lokale en nationale middelen, en door private partijen. Vanuit Amsterdam wordt een zo breed mogelijke basis gelegd voor inhoudelijke borging en beschikbaarheid van cofinanciering.

Voor investering in de prioritaire assen Innovatie en Koolstofarme economie heeft het Rijk aan landsdeel West € 34 miljoen euro beschikbaar gesteld als cofinanciering. Dit betekent voor Amsterdam een cofinanciering van rijkswege van € 5.813.515 miljoen. Voor de prioritaire assen Mismatch arbeidsmarkt, Vestigingsklimaat en Toeleiding naar werk (ESF) is geen rijkscofinanciering voorzien.

De overige cofinanciering wordt gevonden door aansluiting te zoeken bij bestaande en nieuwe Rijks-, provinciale en gemeentelijke programma's. Hierbij geldt wel dat er geen sprake mag zijn van het vervangen van bestaande geldstromen door EU-middelen. De cofinanciering moet per project worden geregeld.

5 Management van het programma

5.1 Inleiding

De verantwoordelijkheden voor de uitvoering, het beheer, toezicht en controle zijn voor het EFRO-deel geregeld op basis van het eerste Kansen voor West-programma. De formele uitwerking hiervan is vastgelegd in een uitvoeringsconvenant. De verantwoordelijkheid voor het Operationeel Programma EFRO Kansen voor West (hierna: OP) ligt bij de managementautoriteit; het college van de gemeente Rotterdam. De verantwoordelijkheid voor het ESF-fonds ligt bij de managementautoriteit van het ESF; het Agentschap SZW.

Het stedelijk deel duurzame stedelijke ontwikkeling van het OP is gemandateerd aan de G4-steden. Voor Amsterdam valt dit onderdeel onder de wethouder Economie. Projecten moeten passen in het OP en dit UP.

Aanvragers kunnen zich wenden tot één informatieloket, namelijk het Programmabureau EFRO Kansen voor West bij Economie Amsterdam, waarna projecten verder worden behandeld als apart project.

Een EFRO-aanvraag wordt inhoudelijk beoordeeld op basis van de beoordelingscriteria zoals Hoofdstuk Beoordeling Subsidieaanvragen in de [Beleidsregel Operationeel programma EFRO 2014-2020 West-Nederland](#).

De Stedelijke Adviesgroep (SAG) brengt advies uit over de vraag in hoeverre de EFRO-aanvraag voldoet aan deze beoordelingscriteria en doet dit door het geven van punten.

GTI ESF-activiteiten worden ontwikkeld vanuit de gemeente Amsterdam en aan de SAG ter advisering aangeboden op het moment dat deze kunnen worden uitgevoerd. De formele subsidierelatie is tussen het Agentschap SZW en de gemeente Amsterdam.

5.2 Managementautoriteit EFRO en ESF

De managementautoriteit Kansen voor West II is toegewezen aan het college van B&W van Rotterdam. De managementautoriteit heeft de inhoudelijke, juridische, financiële en organisatorische verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het gehele OP Kansen voor West II. Dit is nader uitgewerkt in het [Handboek EFRO](#) en andere relevante regelgeving.

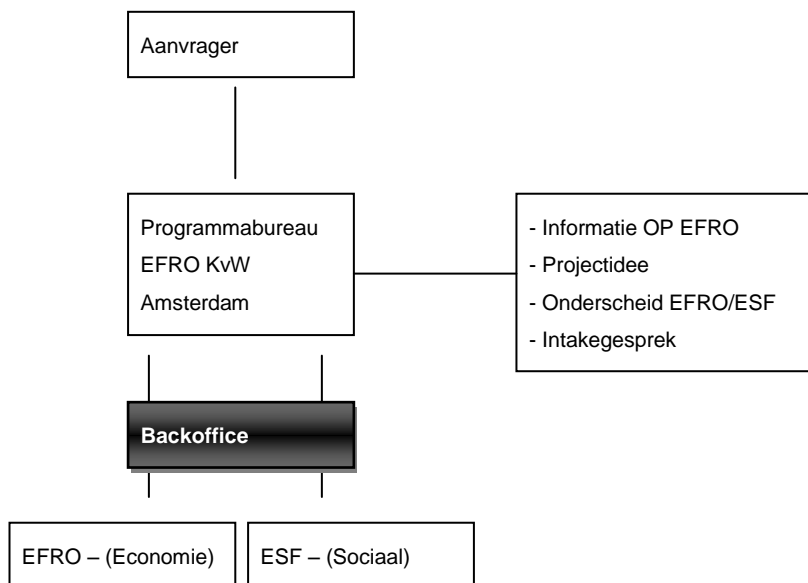
De managementautoriteit heeft de verantwoordelijkheid voor de uitvoering en het beheer van de direct stedelijke middelen en het toezicht en de controle op de voortgang hiervan, gemandateerd aan de colleges van B&W van de G4-steden.

De colleges zijn daarmee stedelijke programma-autoriteiten. In Amsterdam is dit conform de huidige programmaperiode gemandateerd aan de wethouder Economie en de Programmamanager EFRO.

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering, beheer, toezicht en de controle op de voortgang van de investeringen op programmaniveau in de ESF prioritaire as toeleiding naar werk, ligt formeel bij de managementautoriteit ESF, het Agentschap SZW. De directeur Sociaal van de gemeente Amsterdam krijgt de beschikking op basis van tranches over het ESF-budget. Binnen Amsterdam coördineert het ESF-Coördinatiepunt van de gemeente het ESF-proces voor de verschillende activiteiten. Borging van een geïntegreerde aanpak wordt gerealiseerd door samenwerking tussen de Clusters Sociaal en Economische zaken van de gemeente Amsterdam.

5.3 Informatie GTI Amsterdam

Amsterdam heeft één informatiepunt ingericht voor advies ten aanzien van initiatieven voor dit UP. Dit is het Programmabureau EFRO, gehuisvest bij Economische zaken en te bereiken via KansenvoorWest@ez.amsterdam.nl.

Het programmabureau ondersteunt potentiële projectaanvragers, door het stellen van gerichte vragen en het geven van informatie over regelgeving. In oriënterende gesprekken wordt in een zo vroeg mogelijk stadium nagegaan of de initiatieven passen binnen de doelstellingen van het programma.

Tevens wordt in overleg met het ESF-Coördinatiepunt advies gegeven over de inhoudelijke zaken van een activiteit, zodat helder wordt wat onder EFRO en wat onder ESF kan worden geschaard.

Daarnaast kunnen potentiële projectaanvragers informatie krijgen over het opstellen van een kwalitatief goede EFRO-aanvraag. Waar van toepassing kunnen projectaanvragers ook worden doorverwezen. Aan de hand van deze gesprekken kan een projectenoverzicht met potentiële projecten worden ontwikkeld om de voortgang van het programma inzichtelijk te maken.

Indien de oriënterende gesprekken leiden tot een subsidieaanvraag, wordt deze subsidieaanvraag daarna als apart EFRO- of ESF-project ingedeeld en vervolgens behandeld aan de hand van de hiervoor geldende specifieke criteria. De formele acties hiervoor verlopen via het Programmabureau EFRO en het ESF-Coördinatiepunt van het Cluster Sociaal. Vooral in het voortraject (projectopwerking), bij de intake-begeleiding tot en met de Stedelijke Adviesgroep is vanzelfsprekend overleg tussen het Programmabureau EFRO en ESF-Coördinatiepunt noodzakelijk. Voor de indieners is er één aanspreekpunt (Programmabureau EFRO), maar in de backoffice daarachter worden EFRO en ESF gescheiden met verschillende managementautoriteiten en ministeries behandeld en afgerekend.

5.4 Programmabureau EFRO

Voor de begeleiding van het proces van advisering, indiening, beoordeling, uitvoering en verantwoording van de EFRO-projecten is een programmabureau ingericht.

Het Programmabureau EFRO Amsterdam is de feitelijke EFRO uitvoeringsorganisatie en verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken in relatie tot de projectaanvragers en begunstigen. Het Programmabureau EFRO bij Economische zaken is het eerste loket en zal de eerste toetsing van economische relevantie van potentiële projectaanvragen uitvoeren.

5.5 ESF-Coördinatiepunt

Voor de begeleiding van het proces van indiening, beoordeling, uitvoering en verantwoording van de ESF- GTI activiteiten is er het ESF-Coördinatiepunt van het Cluster Sociaal. Het ESF-Coördinatiepunt is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken in relatie tot de ESF-activiteiten. Het ESF-Coördinatiepunt voert de eerste toetsing van inhoudelijke relevantie van potentiële activiteiten uit van het Operationeel Programma ESF.

Het ESF-Coördinatiepunt formuleert de kaderaanvraag en dient de aanvraag in bij het Agentschap SZW.

Het Cluster Sociaal van de gemeente Amsterdam werkt bij het selecteren van deelnemers samen met het Werkgeversservicepunt (WSP), het UWV, het Re-integratiebureau Amsterdam (RBA) en eventuele andere relevante partijen. Het WSP heeft dagelijks contact met organisaties in de stad. Het WSP werkt branchegericht, is actief in 7 branches waar perspectief in zit en weet goed wat er aan de vraagkant speelt. Daarnaast zijn er andere organisaties actief op het gebied van het matchen van de vraag van werkgevers en de kennis en vaardigheden van potentiële kandidaten

Het proces

De GTI-ESF-activiteiten worden ontwikkeld vanuit de gemeente Amsterdam op basis van de Kaderverordening ESF, en aan de SAG ter advisering aangeboden op het moment dat deze kunnen worden uitgevoerd.

De formele subsidierelatie ten aanzien van het ESF, is die tussen het Agentschap SZW en de gemeente Amsterdam.

5.6 Projectselectie en besluiten

5.6.1 Inleiding

Toewijzing van middelen aan projecten is gebaseerd op inhoudelijke kwaliteit. Als deze kwaliteit voldoende is volgt toekenning op basis van 'First-Come-First-Served'.

De beoordeling van EFRO-projectvoorstellen gaat in een aantal stappen:

- Het projectvoorstel wordt eerst getoetst op compleetheid en vervolgens of het past binnen het beleid. Dat wil zeggen of het project inhoudelijk bijdraagt aan de doelstellingen van het Operationeel Programma en het vigerend beleid voor het gebied.
- Een EFRO-aanvraag wordt inhoudelijk beoordeeld op basis van de beoordelingscriteria uit Hoofdstuk 2 Beoordeling Subsidieaanvragen in de [Beleidsregel Operationeel programma EFRO 2014-2020 West-Nederland](#).

De Stedelijke Adviesgroep brengt advies uit over de vraag in hoeverre de EFRO-aanvraag (prioritaire as 3 en 4) voldoet aan deze beoordelingscriteria en doet dit door het geven van punten. EFRO-aanvragen die binnen prioritaire as 1 en 2 worden ingediend worden door de Deskundigencommissie van landsdeel West beoordeeld.

- Hierna volgt een financieel-technische beoordeling. Aan de orde komen zaken als score op indicator(en), subsidiabiliteit, staatssteun, aanbesteden, gelijke kansen et cetera.

GTI ESF-projecten worden ontwikkeld vanuit de gemeente Amsterdam en aan de SAG ter advisering aangeboden op het moment dat deze kunnen worden uitgevoerd. De formele subsidierelatie is tussen het Agentschap SZW en de gemeente Amsterdam..

De gemeente Amsterdam heeft bij het Ministerie van SZW een ESF-GTI-aanvraag ingediend. Deze is in juni 2016 goedgekeurd en beschikt. Op basis van deze aanvraag heeft de gemeente zeggenschap krijgen over eerste tranche ESF-GTI.

De tweede tranche is voorzien in de eerste helft van 2018.

De besluitvorming over EFRO-subsidies is op tweeërlei manier geregeld, afhankelijk of het regionale of stedelijke gelden betreft. Hieronder volgt hiervan een beschrijving.

5.6.2 Besluitvorming regionale gelden

De besluitvorming voor de regionale gelden verloopt via drie toetsen/beoordelingen volgens een landelijke kwaliteitsbeoordeling voor de prioritaire assen 1 Innovatie en 2 Koolstofarme economie. De toets op de beleidsinhoudelijke elementen kijkt naar de bijdrage van het project aan de doelstellingen van het OP.

De projecten en aanvragen worden door het Programmabureau EFRO Amsterdam afgestemd met de Kansen voor West-partner Noord-Holland.

Vervolgens maakt de Deskundigencommissie van landsdeel West een inhoudelijke beoordeling van de kwaliteit van het project conform de beleidsregel. Indien gewenst kan de Stedelijke Adviesgroep ook een advies geven over een subsidieaanvraag.

Het Programmabureau West-Regio van EFRO Kansen voor West (de provincie Flevoland) doet de financieel-technische beoordeling van de subsidieaanvraag. De gezamenlijke adviezen vormen de basis voor een besluit tot toekenning of afwijzing van de EFRO-subsidie door de betreffende managementautoriteit.

5.6.3 Besluitvorming stedelijke EFRO-middelen (GTI)

De besluitvorming voor de stedelijke (GTI-)middelen verloopt over het algemeen via twee toetsen/beoordelingen. De beoordeling op de beleidsinhoudelijke elementen kijkt naar de bijdrage van het project aan de doelstellingen van het OP en het UP. De beoordeling wordt de Stedelijke Adviesgroep gedaan. Het Programmabureau EFRO Amsterdam doet de technische beoordeling van de subsidieaanvraag. Dit geldt voor de prioriteiten 3 en 4.

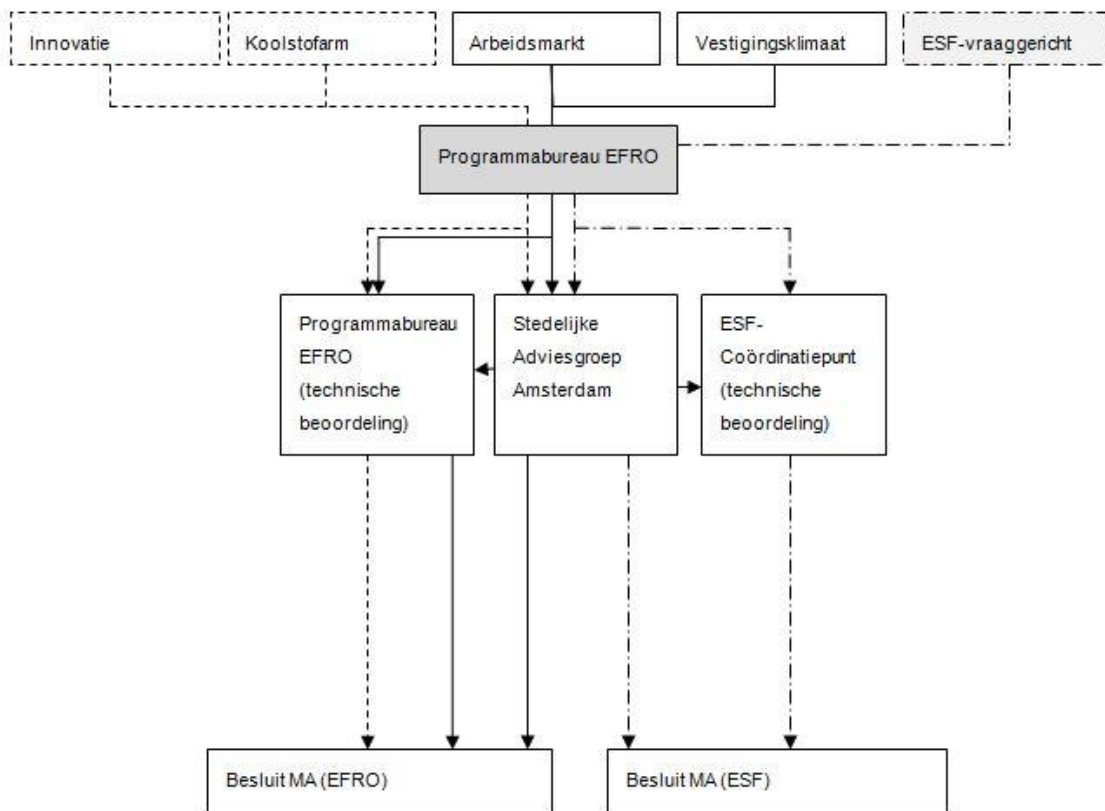
Voor de GTI-middelen in de prioriteiten Innovatie en Koolstofarme economie (prioriteiten 1 en 2) wordt een advies van de Deskundigencommissie van landsdeel West gevraagd. Indien gewenst kan de Stedelijke Adviesgroep ook een advies geven over een subsidieaanvraag.

De technische beoordeling van de ESF-projectactiviteiten wordt door het ESF-Coördinatiepunt gedaan.

De Stedelijke Adviesgroep Amsterdam (SAG) adviseert zowel over ESF als over de EFRO-aanvragen. Voor het EFRO aan de verantwoordelijk wethouder Economie en voor het ESF-GTI aan de gemandateerd directeur van het Cluster Sociaal.

Beslissingen en procedures hiervoor zijn vastgelegd in het Reglement van Orde van de SAG.

Het secretariaat van de SAG wordt uitgevoerd door het Programmabureau EFRO Amsterdam.

Figuur: Besluitvorming GTI EFRO-ESF

5.7 Deskundigencommissie en Stedelijke Adviesgroep

De Deskundigencommissie van Kansen voor West bestaat uit experts en opereert onafhankelijk. Voor de leden werd een profiel opgesteld en zijn kandidaten voorgedragen. De leden zijn benoemd door het Comité van Toezicht van Kansen voor West II.

Naast de Amsterdamse projecten in prioriteit 1 en 2 beoordeelt de deskundigencommissie ook alle projecten van de andere Kansen voor West II partners.

De Stedelijke Adviesgroep Amsterdam bestaat uit stakeholders uit het gebied. De adviesgroep kijkt in de kwaliteitsbeoordeling in hoeverre een projectvoorstel bijdraagt aan de specifieke doelstelling van het Operationeel Programma en het Uitvoeringsprogramma, of het gericht is op het oplossen van een probleem, de technische haalbaarheid, of de juiste partijen betrokken zijn bij de opzet van het project, of de activiteiten duidelijk beschreven zijn en of deze ambitie tonen, en in hoeverre het voorstel realistisch is ten aanzien van het probleem dat het wil aanpakken.

Een kandidaat voor de adviesgroep heeft gezag in zijn of haar veld van expertise, heeft voldoende kennis van Amsterdam, is in staat scherpe adviezen te geven en te formuleren en is integer, onafhankelijk, geïnspireerd en beschikbaar. De adviesgroep geeft een gemotiveerd selectieadvies.

De Stedelijke Adviesgroep Kansen voor West Amsterdam kent de volgende leden:
Met stemrecht:

- Voorzitter: wethouder Economie Amsterdam
- Een vertegenwoordiger namens Cluster Sociaal
- Een vertegenwoordiger namens het bedrijfsleven
- Een vertegenwoordiger namens de stadsdelen
- Een vertegenwoordiger namens Cluster Ruimte en Economie
- Een vertegenwoordiger namens de kennisinstellingen
- Een vertegenwoordiger namens het MBO onderwijs

Adviserende leden:

- Vertegenwoordiger van het Programmabureau EFRO Amsterdam
- Vertegenwoordiger van de Management Autoriteit EFRO
- Vertegenwoordiger van het Rijk (ministerie BZK)
- Vertegenwoordiger van het ESF-Coördinatiepunt
- Vertegenwoordiger van het Agentschap SZW

Het college van B&W van de gemeente Rotterdam heeft, in zijn hoedanigheid van bestuurlijke managementautoriteit EFRO het instellingsbesluit bekrachtigt voor de instelling van de Deskundigencommissie Kansen voor West.

De instellingsbesluiten zijn gepubliceerd in de Staatscourant en zijn met terugwerkende kracht geldig vanaf 1 mei 2015⁷.

De leden van de Deskundigencommissie van Kansen voor West II bestaat uit ongeveer 10 leden. Deze personen vertegenwoordigen kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheid. Alle personen zijn breed georiënteerd op het thema innovatie met specialistische kennis op het gebied van één of meer topsectoren. De leden zijn tevens inzetbaar op het thema koolstofarme economie.

5.8 Subsidiabele activiteiten

De specifieke uitvoeringsprocedures van het Operationeel Programma (OP) Kansen voor West II of het ESF Operationeel Programma (OP) of de gemeentelijke verordening ESF zijn van toepassing op dit uitvoeringsprogramma (UP). Zij vormen de toetsings- en uitvoeringsprocedures voor begunstigen.

De subsidiabele activiteiten zijn vastgelegd in Europese richtlijnen en Verordeningen, de Uitvoeringswet EFRO, de Regeling Europese EZ-subsidies, de Beleidsregel Operationeel Programma EFRO 2014-2020 West-Nederland en het Beoordelingskader Kansen voor West II⁸. Voor het ESF zijn de voorwaarden vastgelegd in de Regeling ESF, de Handleiding Projectadministratie ESF en de gemeentelijke subsidieregeling ESF.

De Europese Commissie (EC) gaat uit van een economische interpretatie van de regelgeving. Het moet gaan om activiteiten:

- die anders niet zouden zijn uitgevoerd (additioneel);
- die verder gaan dan reguliere overheidstaken;
- die vernieuwend zijn en niet slechts herstellen wat elders of in het verleden (bewust van overheidswege) is verwijderd of afgeschaft.

Europese middelen zijn volgens de EC geen alternatieve financieringsbron voor nationale en lokale uitgaven. De EFRO activiteiten dienen bij te dragen aan economische structuurversterking. Hiermee wordt bedoeld, dat de Europese middelen niet ingezet kunnen worden voor de financiering van lopende kosten (bijvoorbeeld exploitatiekosten), maar wel gebruikt kunnen worden voor de opzet van (ondersteunende) structuren of eventueel aanloop- of organisatiekosten. Nieuw is de mogelijkheid om bij te dragen in risico- en durfkapitaal en leningsfondsen.

Bij veel activiteiten die in het kader van het OP zullen worden uitgevoerd, kan staatssteun en aanbesteden van toepassing zijn. Bij de toekenning van middelen uit het EFRO en ESF is dan het Europees recht van toepassing en wordt bij de uitvoering in acht genomen.

Tussentijdse evaluatie en programma aanpassing

---

⁷ Alle Wet- en Regelgeving die voor EFRO Kansen voor West II van belang is, is te vinden via:

<http://www.kansenvoorwest2.nl/nl/programma/wet-en-regelgeving/>

⁸ Alle officiële publicaties zijn te vinden via: <http://www.kansenvoorwest2.nl/nl/programma/publicaties-in-officiële-media/>

De dynamiek van de maatschappelijke ontwikkelingen maken een periodieke beoordeling van de relevantie van het vastgestelde UP onmisbaar. Indien hiervoor aanleiding ontstaat, kan de wethouder Economie of de Stedelijke Adviesgroep voorstellen tot aanpassing van het OP aan de managementautoriteit aangeven.

Aanpassing van het OP is een verantwoordelijkheid van het Comité van Toezicht.

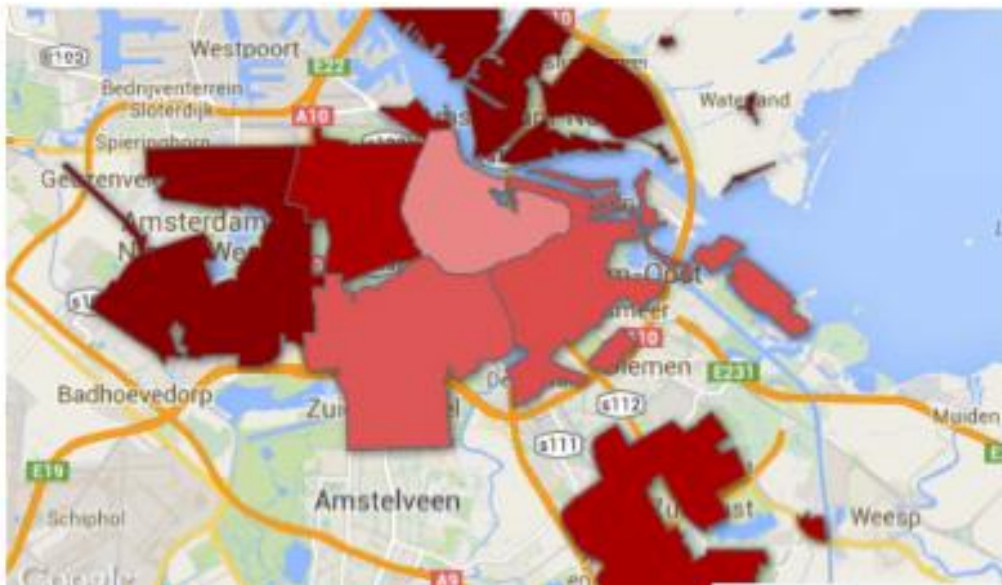

Bijlage - Gebiedsanalyse en achtergrond

1. Gebiedsgerichte werking van het stedelijk programma (GTI)

Bewoners van een aantal wijken in Amsterdam blijven achter in sociaaleconomische ontwikkeling en in deelname aan de samenleving. Zorgen dat het arbeidsaanbod beter wordt afgestemd op de (toekomstige) vraag naar arbeid is van doorslaggevend belang voor het ten goede keren van die ontwikkelingen. Dat wordt langs verschillende lijnen gestimuleerd in samenhang en met inzet van een bijdrage vanuit zowel ESF als van EFRO. In onderstaande figuren is weergegeven:

- Werkloosheid per stadsdeel
- Arbeidsplaatsen per stadsdeel
- Fiscaal maandinkomen per persoon

Figuur: Werkeloze beroepsbevolking in Amsterdam per stadsdeel

Cijfers:

Noord (werkeloze beroepsbevolking WB = 10,2%)

West: (WB = 9,4%)

Nieuw-West (WB = 10,3%)

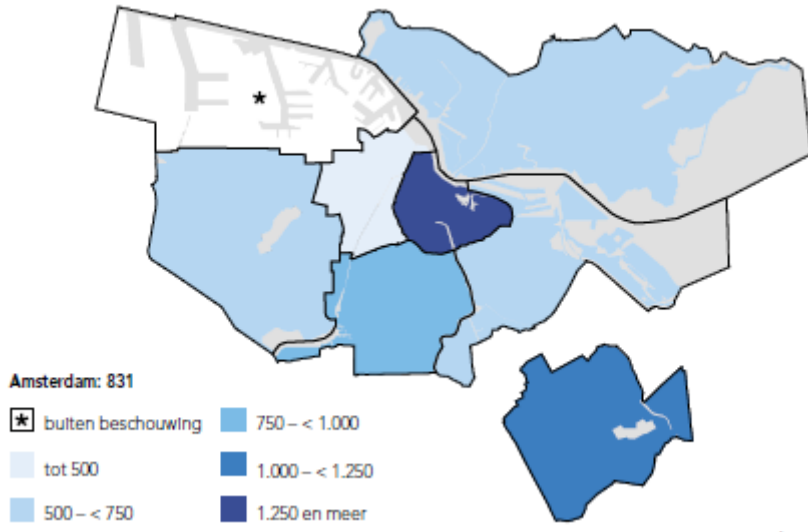
Oost: (WB = 6,9%)

Zuid-Oost (WB = 9,5%)

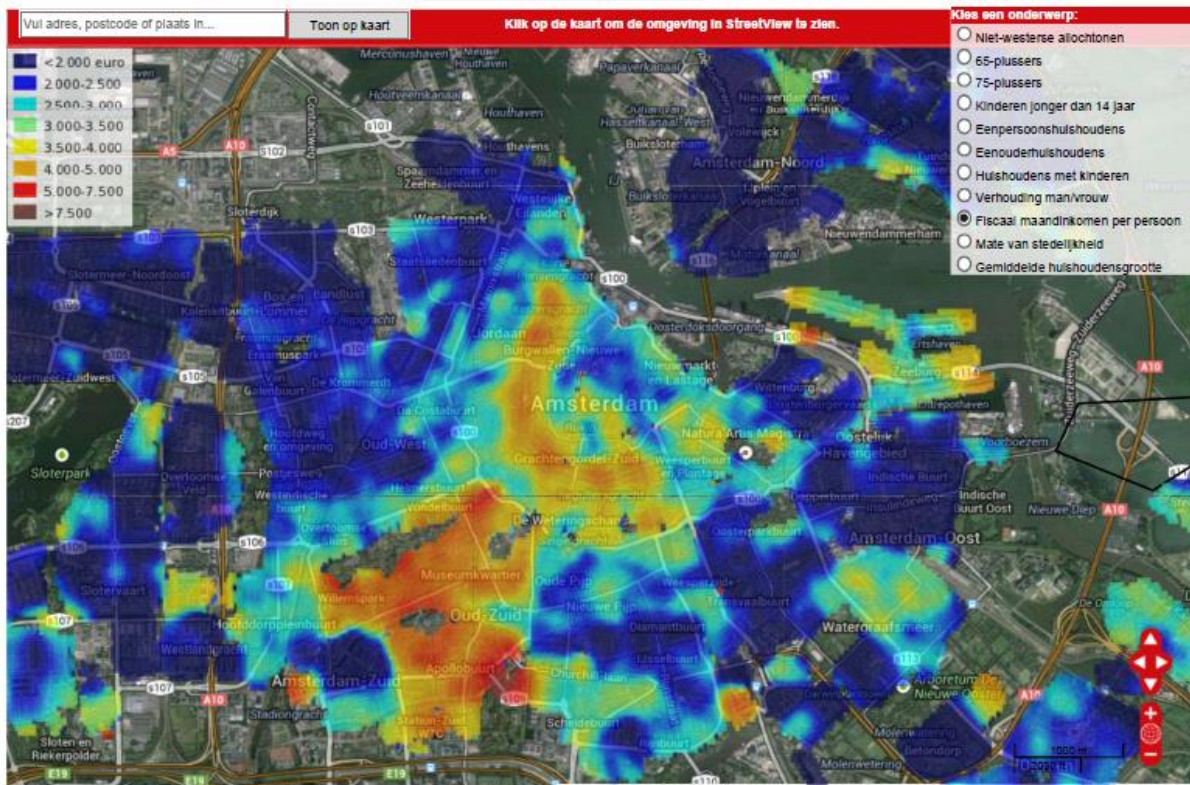
Zuid (WB = 6,7%)

Centrum (WB= 4,7%)

Arbeitsplaatsen per stadsdeel per 1.000 inwoners van 15-64 jaar, 1 januari 2013

bron: O+S

Figuur: Maandinkomen per persoon en verdeling over de stad Amsterdam en omstreken

Figuur: Stadsdelen van Amsterdam

De werkloze beroepsbevolking boven de 5% wordt als grens genomen waar gebiedsgerichte acties in dit kader kunnen worden uitgevoerd. Hierbij valt alleen stadsdeel Centrum uit de selectie (Centrum WB= 4,7 %). Bovendien blijkt dat vooral het centrumgebied in positieve zin op vrijwel alle arbeidsmarkt-gerelateerde lijstjes bovenaan staat. Dit gegeven, samen met de analyses in de Arbeidsmarktbrief en Arbeidsmarktmonitor Amsterdam, en de verwachte effecten van elke geïnvesteerde euro zoals aangegeven in 'Amsterdam maakt mogelijk', biedt een onderbouwing van de prioriteit voor de ringzone en daarbuiten.

2. Nadere analyse van de mismatch tussen vraag en aanbod

Vraagzijde

De vacatures in Amsterdam zijn sterk geconcentreerd in zakelijke diensten en handel. In Amsterdam zijn verhoudingsgewijs weinig vacatures in de sector industrie en bouw. In de zakelijke dienstverlening zijn in Amsterdam wel veel vacatures ontstaan. De vacature markt weerspiegelt hiermee de regionale werkgelegenheidsstructuur, met een relatief klein aandeel industrie en een groot aandeel zakelijke diensten⁹. In ons bestand bevinden zich veel werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Het opleidingsniveau van het klantenbestand is niet hoog. Over het algemeen zijn de vacatures op elementair en lager niveau (= < mbo2) minder vertegenwoordigd op de vacaturesites. Daarnaast zijn er in zorg en welzijn nauwelijks vacatures onder niveau mbo3 niveau (= middelbaar). De vacatures sluiten veelal niet aan bij de kwalificaties van ons klantenbestand waardoor er een mismatch is tussen vraag en aanbod.

Focus op sectoren

---

⁹ Bron: UWV

De uitkeringsinstantie UWV heeft na 6 jaar crisis geanalyseerd hoe de verschillende arbeidsmarkt sectoren de economische crisis zijn doorgekomen en hoe ze zich de komende jaren naar verwachting zullen ontwikkelen. NRC Next maakte een korte analyse van het rapport 'Sectoren in Beeld' dat op 4 december is gepubliceerd. Dit is een landelijk beeld, de vertaling naar de Amsterdamse arbeidsmarkt is nog niet gemaakt.

Uit die analyse blijkt dat er drie sectoren zijn die banengroei creëren:

De uitzendbranche (en ook de intermediairs), die sowieso bij economisch herstel als eerste profiteert van de groei, maar die ook op langere termijn structureel sterker zal worden. Dat komt omdat de 'flexibele schil' op de arbeidsmarkt blijft groeien, terwijl een vast contract moeilijker te krijgen is. Het aandeel in de banengroei van deze sector stijgt de komende vijf jaar naar 56%.

De industrie, maar niet alle industrieën. Groei is er in de machine-industrie, de installatie en reparatie van machines en in de productie van transportmiddelen, waaronder fietsen. Er is een gebrek aan draaiers, frezers en slijpers en er zit groei in specialistisch onderhoud.

De IT-sector, waar vooral behoefte is aan hbo'ers en academici, maar in de zorg, de beveiliging en bij de installatie van bijvoorbeeld cv-ketels is bruikbare, praktische kennis van IT tegenwoordig vereist.

Verder valt op dat er in de bouw heel veel banen zijn verdwenen, maar dat het werk verschuift naar renovatie en herontwikkeling van bestaande bouw. En er worden meer prefab materialen gebruikt waardoor het werk ook meer wordt gestandaardiseerd.

Absolute krimp lijkt plaats te vinden in de financiële sector, het openbaar bestuur en de zorg. Voor de zorg (hulp bij huishouding) is de verwachting dat er in 2015 meer dan 5.000 ontslagen zullen vallen. Van die mensen hebben er zo'n 60% een flexcontract of een overeenkomst als zzp'er.

Werkgeversservicepunt

De gemeente Amsterdam heeft een zeer actief werkgeversservicepunt dat in zeven sectoren dagelijks contact met werkgevers heeft. Die zeven sectoren zijn:

Agrarische sector en groenvoorziening

Bouw, Industrie en Techniek

Horeca, Recreatie en Catering

Retail, Groothandel en Ambachten

Transport en Logistiek

Zakelijke dienstverlening

Zorg, Welzijn en Onderwijs

Voor elke sector is er een branchecoördinator, ondersteund door adviseurs, die de ontwikkelingen in de sector op de voet volgt, werkgevers in die sector bezoekt en samen met de werkgevers activiteiten opzet om mensen werk te kunnen bieden of een stage met uitzicht op betaald werk.

Aanbodzijde

Een niet onaanzienlijk deel van het totale aantal banen in de stad wordt ingevuld door (beter gekwalificeerde) mensen van buiten Amsterdam en door studenten, die veelal in de stad wonen. De aantrekkelijkheid van Amsterdam als stad om te werken en te studeren heeft echter ook een keerzijde voor de Amsterdammers zelf: hun kansen op werk nemen door deze grote en veelal beter gekwalificeerde concurrerende groepen af. Het gevolg hiervan is de ontwikkeling van een 'hard' bestand aan langdurig werklozen, waarvan de meesten werk zoeken in het onderste segment van de arbeidsmarkt. Uitkomst is de zogeheten Amsterdamse paradox: veel werkgelegenheid op alle niveaus, maar onvoldoende kansen voor en participatie van Amsterdammers aan de onderkant van de arbeidsmarkt¹⁰. Dit alles resulteert in een (te) omvangrijke WWB-populatie in verhouding tot de relatief positieve situatie van de Amsterdamse economie en arbeidsmarkt. De bijstandspopulatie heeft een aantal bijzondere karakteristieken die de afstand tot de arbeidsmarkt groter dan

---

¹⁰ studie in opdracht van het Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs Amsterdam, uitgevoerd door Blaauwberg Leiden

gemiddeld maken, te weten: gemiddeld hoge leeftijd, een lange uitkeringsduur, migrantenachtergrond, laag opleidingsniveau, gebrekkige werknemersvaardigheden.

Bijzondere karakteristieken van de Amsterdamse bijstandspopulatie, dd. mei 2014:

Uitkeringsgerechtigden Amsterdam, mei 2014	Aantal
WWB	37.080
WW	21.988
Wajong (deels arbeidsongeschikt)	8.724

WW karakteristieken

Bijna 30% van de WW-gerechtigden heeft geen startkwalificatie: zij hebben geen afgeronde opleiding op niveau HAVO, VWO, MBO-2 of hoger. Ruim 30% is middelbaar opgeleid en bijna 40% is hoogopgeleid (HBO of WO).

Eind mei 2014 is ruim 55% van de WW-gerechtigden tussen de 27 en 50 jaar. Ruim 39% is ouder dan 50. Jongeren vormen met ruim 5% de kleinste categorie.

WWB karakteristieken

Eind maart 2014 stond 9% van de uitkeringsgerechtigden dicht bij de arbeidsmarkt. Voor 19% is de afstand iets groter; zij bereiden zich voor op betaald werk. Voor 72% is de afstand tot werk groot. Bijna 25% van de zogenoemde matchbare WWB-gerechtigden heeft een opleiding op VMBO-niveau of lager, 45% heeft MBO, HAVO of VWO, en 27% is hoogopgeleid (HBO of WO). Ruim 30% van de matchbare kandidaten is jonger dan 27 jaar, bijna 60% valt in de categorie 27-50 jaar en 10% is ouder dan 50 jaar.